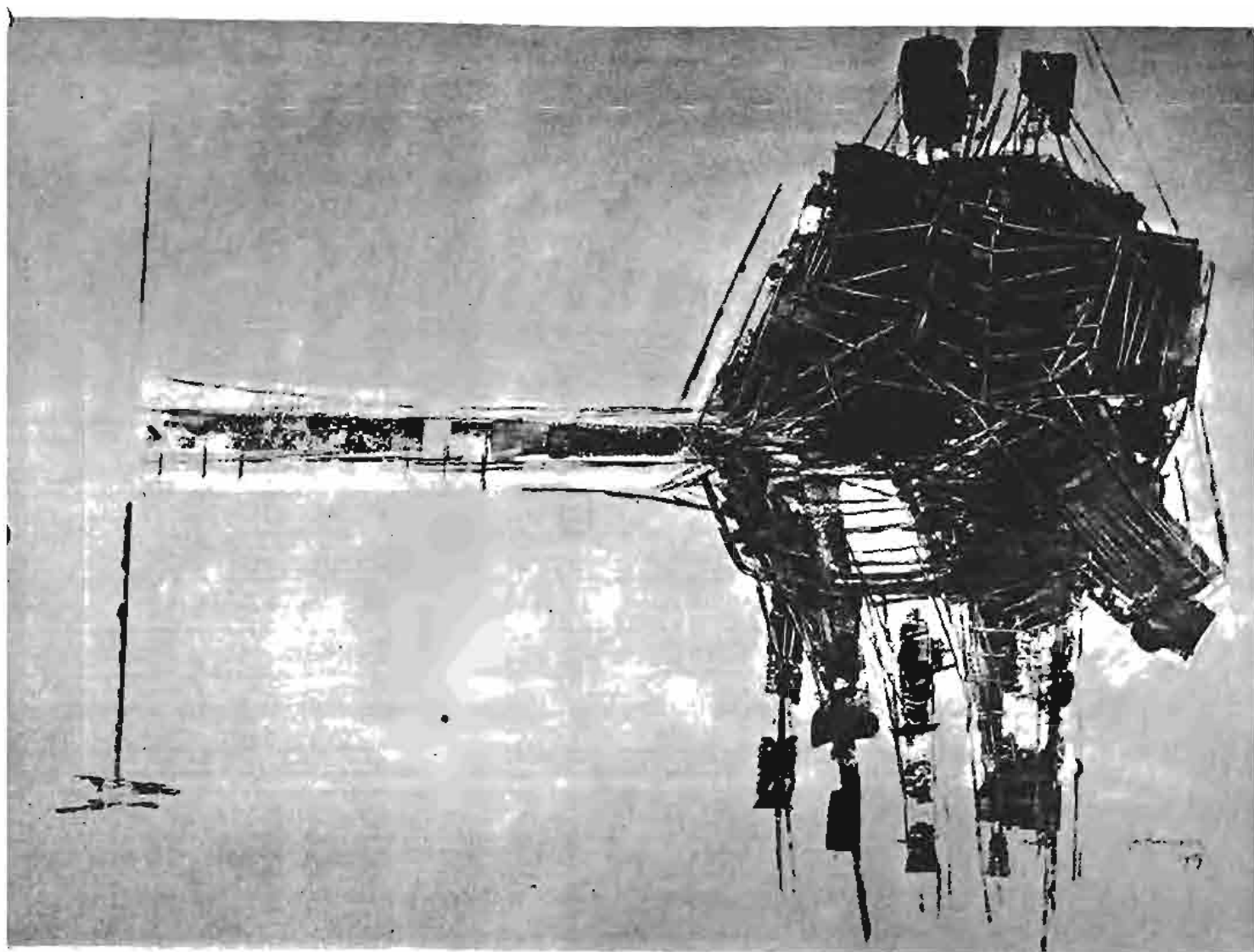

DE VREDE VREDE V

TIJDSCHRIFT VOOR INTERNATIONALE POLITIEK EN VREDESPROBLEMEN — 13e jrg. nr.97 - nov.

Ger Boonstra

POSTABONNEMENTEN

"Vrede" is, dat weet u bij ondervinding, geen blad zoals de andere. Al de vrienden die belangeloos aan dit blad medewerken, hebben slechts een zorg, een zo'n degelijk mogelijke informatie te brengen en op deze wijze bij te dragen tot een mentaliteitsverandering inzake problemen waarin de grote informatiemiddelen meestal te kort schieten.

"Vrede" streeft dus niet als de andere kranten financiële voordelen na. Om die reden trachten wij dan ook het leesgeld steeds zo laag mogelijk te houden.

Ons blad is daarom ook het goedkoopste tijdschrift in Vlaanderen.

Maar er zijn nu eenmaal problemen waar wij geen invloed op hebben. De prijs van het papier, de drukkosten, zijn, zoals alles in ons land tijdens de laatste maanden aanzienlijk gestegen. We zijn dan ook verplicht vanaf 1971 het leesgeld op 140 fr. te brengen. De postbode, die begin september het abonnementsgeld voor 1971 komt ontvangen, zal u, een kwitantie voor hogergenoemd bedrag aanbieden.

We geloven dat deze kleine verhoging voor u geen hinder zal zijn om verder zoals vroeger een trouwe lezer van ons blad te blijven. Met onze dank bij voorbaat.

Het beheer

VREDESFONDS

Tussenkomst in huur sekretariaat : Dr Moraël, Gent : 300 fr.

ONZE NIEUWE SCHRIJFMACHINE IS ER.

Eind september, dus voor de publicatie van de reeds ontvangen bijdragen die we in "Vrede" publiceerden, ontvingen we een schrijven van een dame uit Oostende, die wenst onbekend te blijven, waarin ze ons mededeelde dat zij het op 1 oktober ontbrekende bedrag voor de aankoop van onze nieuwe schrijfmachine met genoeg zou bijpassen.

Wij ontvingen dus van deze lieve dame, die we hierbij zeer hartelijk danken, een steun van 4.500 fr.

Intussen kwamen ons eveneens van enkele lezers van "Vrede" enkele stortingen binnen : I.Claeys, Brussel : 200 fr., T.Bailleul, Merelbeke : 30 fr, Borrens, Oudenaarde : 30 fr., Buch.H., Brussel : 500 fr., Fernandez, Gent : 200 fr, A.De Smet, St. Denijs Westrem : 250 fr, Totaal : 11.624 fr.

Aan alle vrienden die het ons mogelijk gemaakt hebben het voor ons onmisbaar materiaal aan te kopen onze oprechte dank !

V R E D E

tijdschrift voor internationale politiek en vredesproblemen.
Uitgave van het
Vlaams Comité van de Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede.

maandblad 10 nrs. per jaar.

REDACTIE-BEHEER - PUBLICITEIT :

136 Bagattenstraat 9000 Gent
tel. 09/23.82.52
prk : 10.112.88 - BUVV Vlaams Comité Gent.

ABONNEMENTENDIENST :

158 Martelaarslaan 9000 Gent
tel. 09/23.75.43

LEESGELD

140 fr. per jaar
12 fr. per nummer.

verantwoordelijke uitgever :

M. Vanderborcht
Houwaertnlein 14

"Vrede" wil de spreekbuis zijn van al diegene die - door degelijke informatie of voorstellen - een bijdrage willen brengen tot de internationale ontspanning.

De redactie doet dan ook beroep op de medewerking van al diegene die hiertoe kunnen bijdragen.

Ook de lezers van "Vrede" kunnen hieraan hun medewerking verlenen.

De ondertekende artikels beantwoorden dan ook niet noodzakelijkerwijze aan het standpunt van de redactie.

UIT DE INHOUD

En ... Viëtnam ?
door André De Smet

"Op de uitkijk"
door Ward Ruyslinck

Op zoek naar een Universele Wereldorganisatie
door Prof. B. De Schutter
Centrum voor Uno-Recht

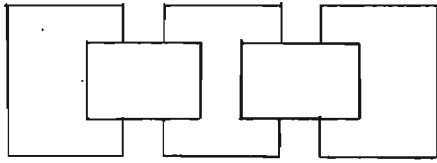
Wat gebeurt er er in het Midden-Oosten
door Jean Du Bosch

De wetenschap van de koude oorlogvoering
door Wilfr. De Vliegheer

Kultuur : interview met Ger Boonstra
door Paula Van Muylen

Soljenitsyne bekroond
Flick een oorlogsmisdadiger

Even uw aandacht voor de Portugese koloniën

EDITO

EN...VIETNAM ?

Men zou de indruk krijgen, wanneer men dagelijks onze pers overloopt, dat de oorlog in Indo China tot het verleden behoort. Zelfs het voorstel van Mevr. Thi Binh- minister van Buitenlandse Zaken van de voorlopige regering van het N.B.L., of het tegenvoorstel van President Nixon, werden hoogstens in enkele lijnen gecommentarieerd. Zeker, andere konflikten zijn eveneens de aandacht komen opeisen. Zijn ze belangrijker ? In ieder geval staan hierbij grotere financiële belangen op het spel.

Wij hebben in ieder geval niet het inzicht vergelijkingen te gaan maken. Voor ons maken én Vietnam, én Latijns Amerika, én de Portugese koloniën en het Nabije Oosten deel uit van een groot wereldkonflikt waarin twee werelden tegenover elkaar staan. Maar ligt in de inzet van de gebeurtenissen in Vietnam niet de basis van gans deze strijd ?

Hier is alle dubbelzinnigheid uitgesloten. Hier is het duidelijk dat het probleem een dimensie heeft die klaarder tot uiting komt dan in tal van andere situaties.

Hier valt het niet te ontkennen - al weigeren sommigen nog de waarheid onder ogen te zien - dat het om het cruciaal probleem gaat van onze tijd, t.t.z. hebben de volkeren van de derde wereld de mogelijkheid een andere maatschappij uit te bouwen ? Wellicht behoort het tot de taktiek om de gebeurtenissen in Indo China zoveel mogelijk dood te zwijgen en zodoende de openbare opinie gewoon te maken te leven "met de situatie" in Vietnam zoals men het in onze Westerse wereld als heel normaal aanvaardt x aantal pct. werklozen te hebben.

Intussen gaat de oorlog verder. Intussen veroorlooft het machtigste land ter wereld zich met massale bombardementen en chemische wapens een volk uit te roeien omdat het zich weigert neer te leggen bij het "zogezegde recht van de sterkste" maar vecht voor vrijheid en rechtvaardigheid. En wij, wij opgeslorpt door onze persoonlijke bezigheden, zwijgen en laten begaan.

Intussen voert het Vietnamese volk met heldenmoed zijn strijd verder op alle fronten. Tijdens de vredesbesprekingen te Parijs deed Mevr. Thi Binh concrete en opzienbarende voorstellen die zouden toelaten vrede te brengen in Zuid Vietnam. In een programma van acht punten, waarmede naar ze beweerde ook de democratische krachten in Saigon akkoord gaan, onderlijnde ze o.m. als een belangrijk punt dat het N.B.F. bereid was samen te werken met iedere regering waaraan de huidige be-

Uit berichten die wij o.m. in "Le Monde" lezer - iets waarover onze pers niet spreekt - blijkt dat de verklaringen van Mevr. Thi Binh niet uit de lucht gegrepen zijn. In Saigon groeit een democratische beweging die eveneens die andere weg uitwil. Op 11 oktober werd een communiqué gepubliceerd van een beweging die zich het Mobilisatie Comité voor de stichting van een "Volksfront voor de Vrede" noemt. In het presidium zetelen o.m. Pater Phan Khac Tu, proost van de KAJ, M. Phan Xuan Huy, volksvertegenwoordiger van de oppositie, Mevr. Kieu Mong Tu, Boudhiste en volksvertegenwoordiger van Hué, Nguyen Duy Thong, studentenleider, Prof. Chan Tam Luam, voorzitter van het comité van professoren en ouders van leerlingen tegen de repressie, Prof. Van Tang, vice-voorzitter van het syndikaat van Professoren der vrije instellingen, enz. enz... Kortom, vertegenwoordigers van organisaties en personaliteiten die alle sociale lagen van de bevolking vertegenwoordigen.

De tekst van het communiqué vermeldt onder meer : "de vrede is de diepste verzuchting van het Vietnamese volk... De aanwezigheid van de Amerikaanse troepen ligt aan de basis van de tragische degradatie van ons volk in alle domeinen (...). Om die reden is de terugtrekking van deze troepen de onmisbare voorwaarde voor het herstel van de vrede en het respect van de soevereiniteit en het zelfbeschikkingsrecht van ons volk ten einde aan de Vietnamesezen toe te laten zelf over het politiek regime van hun land te kunnen beslissen zonder vreemde inmenging. Het gehele Vietnamese volk eist Vrede, zelfbeschikkingsrecht en een representatieve regering voor het Zuiden."

Dat dergelijke verklaringen, ondanks de bestaande terreur, publiek kunnen worden afgelegd bewijst zeker dat de voorstanders van een vredespolitiek op een brede steun van de openbare opinie kunnen rekenen. Zelfs volksvertegenwoordigers, o.m. Ngo Cong Duc en de Boudhistische senator Vu Van Mau hebben, ondanks de bedreigingen van president Thieu, dergelijke stellingen in en buiten het parlement verdedigd. Ze kregen hierbij zelfs de steun van Generaal Duong Van Minh, de man die destijds Diem ten val bracht. Ngo Cong Duc zegde o.m. "Twee miljoen jongeren moeten in plaats van te studeren of zich voor de productie in te zetten wapens hanteren om de Amerikaanse imperialistische politiek in Zuid-Oost Azië te verwezenlijken. Bijna een half miljoen Amerikanen gaan verder met onze onschuldige landgenoten uit te moorden. De Vietnamisering van de oorlog is slechts de voortzetting van de Amerikaanse oorlog." Mevr. Ngo

Hogergenoemde verklaringen zijn slechts enkele van de vele die door vertegenwoordigers van organisaties en personaliteiten worden afgelegd. Zijn zij niet de uiting van een stroming die vroeg of laat een koerswijziging zal afdwingen ?

Het verzet groeit dus zelfs in Saïgon tegen de Amerikaanse interventie. Vandaar ook de verklaring van de CIA, die onze pers wel publiceert, dat de Vietcong er in geslaagd is 30.000 man te plaatsen op sleutelposten in de administratie, leger, politieke en inlichtingendiensten. Dit is de oude taktiek. Al diegene die weigeren onvoorwaardelijk de Amerikaanse politiek te aanvaarden werden steeds als de agenten van het communisme gebrandmerkt. Intussen zoekt Nixon tijd te winnen. Dit was ook de bedoeling met zijn tegenvoorstel waarmee enkel getracht wordt iedere redelijke en mogelijke oplossing te vertragen.

Onze "grote" pers, aan wie de ontwikkeling van de politieke toestand in Saïgon niet onbekend is, wacht zich wel de openbare opinie van ons land objectief voor te lichten. Onze regering, die beter dan wie ook weet dat slechts door de ontwikkeling van de democratische bewegingen in Zuid-Vietnam een eerlijke oplossing mogelijk is, blijft zich echter halstarrig aan de Amerikaanse politiek vastzuigen.

Is het dan niet onze taak er voor te ijveren dat aan deze buitenlandse politiek "made in USA" een einde wordt gesteld ? Is dat niet onze bijdrage voor de verwezenlijking van de vrede in Vietnam ?

André De Smet

Ik houd niet veel van degene die de gewoonte hebben gekregen op de trom van de vaderlandsliefde te slaan, om zaken te doen.

C. Huysmans.

ANTWERPEN

Jaarlijkse Berten Fermxont-Herdenking op zondag 22 november.

Naar jaarlijkse traditie zal op 22 november te Antwerpen de herdenking plaatsvinden voor Berten Fermont, die in 1933 overleed aan de gevolgen van de gevangenisstraf, opgelopen wegens dienstweigering uit gewetensbezwaren.

Een delegatie van het Herdenkingskomitee zal 's morgens vroeg bloemen neerleggen op het graf op het Schoonselhof. Te 10 uur wordt een gezamenlijke Eucharistieviering gehouden in de Kerk van de Witte Paters Keizerstraat, Antwerpen, met homilie door Z.E.P. Jansen, rektor van het Xaveriuscollege.

Daarna wordt in de VTB-zaal aan de St. Jakobsmarkt door Mevrouw M. Claeys-van Haegen-

ONTGOOCHELING

Met een woordenvloed blijft men over Vrede spreken. Maar niemand denkt eraan het wapenarsenaal af te breken. Wat helpen dan klagen, vloeken, bidden en zedepreken ?

Eenvoudig het Leven lief hebben, is ieders plicht. Daarmede alleen komt Gods Vrede in het zicht. Zijn onze gedachten naar de Hogere Geest gericht ?

Een oorlogsleven is een leugen, is niet echt. Waar vindt men de Waarheid van het Levens-Recht ? Een leven met haat en geweld is altijd slecht.

Wanneer wij de gebeurtenissen in de wereld volgen, Zijn wij over onrecht en wreedheden verbolgen. Kennen wij voldoende "Oorzaken der gevolgen ?"

Louise Van Espen.
Hasselt.

GESCHENKENFOREN

Onze jaarlijkse geschenkenforen zullen ook dit jaar plaatshebben.

Hierbij maken we U reeds de verschillende data bekend. De BUVV doet beroep op alle lezers die hierbij een helpende hand kunnen toesteken, hetzij door bij hun vrienden een aantal uitnodigingen te verspreiden, of ons voor de organisatie zelf behulpzaam te zijn, zich bekend te maken.

GENT - zaal Colombophile, F. Rooseveltlaan
Vrijdag 20 nov. van 20 tot 22 u.
Zaterdag 21 nov. van 10.30 tot 20 u.
Zondag 22 nov. van 10.30 tot 20 u.
Maandag 23 nov. van 14 tot 19 u.

HARELBEKE - KORTRIJK
zaal Rembrandt, Marktstraat, Harelbeke
Vrijdag 20 nov. van 19 tot 22 u.
Zaterdag 21 nov. van 10 tot 20 u.
Zondag 22 nov. van 10 tot 20 u.

ANTWERPEN, centrum Peeters, Keizerlei.
Vrijdag 27 nov. van 19 tot 22 u.
Zaterdag 18 nov. van 11 tot 21 u.
Zondag 29 nov. van 10 tot 19 u.

BRUSSEL - Centrum Rogier, Vooruitzichtstr.
5, 6, 7, 8 en 9 december.

OOSTENDE

Hotel Prinsenhof, Ieperstraat
Vrijdag 10 dec. van 19 tot 22 u.
Zaterdag 11 dec. van 10.30 tot 20 u.
Zondag 12 dec. van 10.30 tot 19 u.

OP DE UITKIJK

HET ONTSTAAN VAN DE KOUDE OORLOG

In een van de jongste afleveringen (deel 85, 1970) van de 'Bijdragen en Mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden' verscheen een ongemeen boeiend en revelerend referaat over 'Het ontstaan van de koude oorlog en de verschuiving van het historisch perspectief'.

De auteur ervan is de 42-jarige Westduitse historicus Prof. H.W. von der Dunk, sinds 1967 hoogleraar in de geschiedenis van de twintigste eeuw aan de Rijksuniversiteit te Utrecht.

De grote verdienste van von der Dunks exposé is dat hij met een (voor een Westers historicus) bijna bevreemdende objectiviteit afstand durft te nemen van de 25 jaar lang door het Westen gepropageerde en zo langzamerhand onuitroeibaar geworden opvatting, als zou de koude oorlog zijn oorsprong hebben gevonden in een gevaarlijke expansieve drang van de Sovjet-Unie, in een schaamteloze machtspolitiek van de kommunisten die erop gericht zou zijn om "de Westelijke posities zoveel mogelijk te ondermijnen en Europa rijp te maken voor onderwerping". Aan de hand van onverdachte historische bronnen, getuigenissen en zelden geraadpleegde dokumenten uit de officiële oorlogsarchieven toont von der Dunk aan, dat de evolutie van de internationale toestand na 1945 gegroeid is uit een aantal factoren, feiten en zienswijzen, die de Verenigde Staten met een even zware, zo niet zwaardere morele schuld belasten. In dit verband citeert hij o.a. de Russische vrees voor een Westelijke "Einkreisung", de anti-russische tendenties in het Amerikaans denken en "de kruistochtideologie, het zwart-wit-schematisme, dat door Foster Dulles werd gekultiveerd... onder het refrein: hier staat Amerika, het kan niet anders, God helpe ons, het Communisme is schuld!".

Steunend op de ideeën, die aan de grondslag liggen van D.F. Flemings werk "The Cold War and its Origins" (Londen, 1961), gaat hij na welke de praktische gevolgen waren van het politiek-economisch en ideologisch antagonisme en komt hij, door omkering van de vragen, tot de conclusie "dat de nieuwe Russische leiders zich van het begin af geconfronteerd zagen met een Westen, dat hen niets zo van harte toewenste als een spoedig einde en dat het niet bij zuiver platonische gevoelens liet".

Hij herinnert eraan, dat "het Russische streven om in de jaren dertig in de Volkenbond tot een anti-fascistisch front te komen, door het Westen werd genegeerd, dat zich liever met Hitler wilde verstaan". En, nog steeds onder verwijzing naar Flemings visie, vervolgt hij: "Kon men het Stalin euvel duiden, dat hij uit lijfsbehoud zelf dan maar met de gevaarlijke nazidictator tot een accoord kwam? ja, zelfs toen men zich al in oorlog met Duitsland bevond, wond men zich over de Russische aanval op Finland veel meer op, dan over de vernietiging van Polen; een bewijs, dat een anti-russische houding de massa's nog altijd veel gemakkelijker afgang dan een anti-duitse." Ook vandaag heeft, ondanks een lichte dooi in de betrekkingen tussen Oost en West, deze constatering nauwelijks iets van haar waarde verloren: de Amerikanen zijn er in geslaagd bij de massa's in het Westen een vijandige of toch minstens wantrouwige houding aan te kweken tegen de Sovjet-Unie, de gewezen bondgenoot in de strijd tegen het fascisme, en tegelijk een klimaat van goodwill en zelfs een vriendschappelijke ver-

Berliner" is, evengoed als het refrein van Dulles, een element van klimaatschepping, d.i. bewuste politieke beïnvloeding, waaraan de koude oorlog een van zijn bestaansredenen ontleent.

Als Kennedy 20 jaar eerder zo'n uitlating zou hebben gedaan, zou het een onvergeeflijke flater, om niet te zeggen de ingeving van een krankzinnige zijn geweest. Het bewijst dat 20 jaar volstaan om een anti-duitse massa om te kneden tot een anti-russische, en als men nagaat dat de vijftiger jaren het (voorlopige?) hoogtepunt van de koude oorlog vormen, kan men wel zeggen dat 10 jaar volstaan. Het is niet vleiend voor de massa, en op een bepaalde manier is het zelfs angstwekkend.

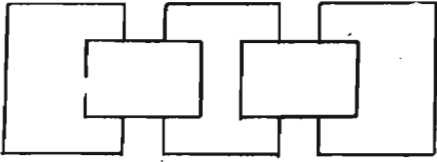
Von der Dunk analyseert verder ook, als een element van spanning in de koude oorlog, het militaire superioriteitsgevoel dat Amerika ontleent aan zijn status als eerste en waarschijnlijk belangrijkste atomaire macht, en zijn hieruit voortvloeiende "onwil om met de Sovjet-Unie samen te werken op andere dan Amerikaanse voorwaarden". Met dat militaire ging ook een moreel superioriteitsgevoel samen: "Washington achtte het zijn recht en zijn plicht om zich als zedenmeester op te werpen tegenover de Russen. Plastisch uitte zich dat gevoel in Trumans ongeduldige uitroep, dat als de Russen niet wilden samenwerken '...they could go to hell...'".

De kernvraag van de hele problematiek omschrijft von der Dunk als volgt: "Omdat een pax americana voor de V.S., maar ook voor heel het Westen in beginsel de 'natuurlijke' en 'vanzelfsprekende' ordening was, gebaseerd op de democratische vrijheden en de Westelijke traditie en maatschappijopvatting, moest de Sovjet-Unie als spelbreker verschijnen en kregen die maatregelen tegen de spelbreker een defensief en moreel gerechtvaardigd karakter..."

Daarbij openbaart zich vanzelf die onontwarbare verstrengeling van ideologie en machtspolitiek. Want het nemen van maatregelen in de vorm van economische presie, stichting van militaire basen, oprichting van bondgenootschappen en last but not least door beïnvloeding van de publieke opinie... is een vorm van machtspolitiek in de ogen van degene, tegen wie ze gericht zijn. In de beïnvloeding van de publieke opinie ziet hij propaganda, waar de ander van informatie spreekt."

Toch houdt men aan dit hoogst interessante opstel, dat zeer duidelijk streeft naar het doorbreken van het traditionele historisch perspectief, het terneerdrukkende gevoel over dat de geschiedenis van het laatste kwarteeuw niets anders is dan een reusachtige koehandel, een gewetenloze zwendel met volken, bedreven door de grote mogendheden en geïnspireerd door economisch-strategische belangen. We wisten het al lang, maar het wordt bepaald huiveringwekkend wanneer men de bekende (en onbekende) feiten en gebeurtenissen in een ruimere, d.i. minder eenzijdige en minder nationalistische, context geplaatst ziet door een competent historicus.

Wat jammer dat deze moedige revisie van een al te lang geschematiseerde politieke realiteit beperkt moet blijven tot de kolommen van een vaktijdschrift. Het is blijkbaar het lot van dergelijke historische exposés. De meningen van dictators en van vedetten van het lichte lied bereiken veel gemakkelijker het grote publiek, dank zij de medewerking van de massamedia, die er rond voor uitkomen dat ze de

CENTRUM VOOR UNO-RECHT.

OP ZOEK NAAR EEN UNIVERSELE WERELD- ORGANISATIE

Op 24 oktober bestaan de Verenigde Naties 25 jaar. Een geschikt ogenblik voor bezinning over nut, noodzaak en doelmatigheid van de Wereldorganisatie. Is de balans van 25 jaar activiteit misschien niet uitgesproken positief, dan moet toch toegegeven worden dat de perspectieven voor de komende jaren veel gunstiger zijn. De regeling van het Nigeriaans probleem, het Duits-Russisch akkoord en de algemene Europese ontspanning, de SALT-besprekingen en de nieuwe USA-USSR détente geven zelfs aan het politiek hoofdstuk van het jaarverslag van de UNO-Secretaris-Generaal U Thant een hoopgevend karakter.

Daarbij blijft een verdere en hopelijk meer succesvolle bemiddeling van de UNO in het conflict van het Midden Oosten onder de mogelijkheden. De donkere vlek is uiteraard het Vietnamees conflict, waar de Verenigde Staten zorgvuldig elk mogelijk VN-initiatief achter de diplomatieke schermen fnuiken.

Nog meer hoopvol lijkt ons de toekomst van de VN in de sociaal-economische sector, waar de tweede Ontwikkelingsdecade zich aankondigt met meer realiteitszin en internationalisatie van de middelen wat een duidelijke koerswijziging inhoudt ten overstaan van de tot hertoe bijna uitsluitend nationale vormen van ontwikkelingshulp. Het risico voor neo-kolonialisme verkleint daarom aanzienlijk.

Ook op het vlak van de dekolonisatie en de apartheid is een gematigd, waakzaam en combattief optimisme verantwoord. De onaanvaardbare toestanden in de Portugese kol-

Tenslotte moet ook de balans van de werkzaamheden op het vlak van de bescherming van andere menselijke waarden (leefmilieu, kriminaliteit, rijkdommen van de zeebodem,...) als pluspunt weerhouden worden.

De taak van de Verenigde Naties is dus verre van afgewerkt en er is voldoende grond om in de mogelijkheid van een succesvolle afloop te geloven.

Deze kan echter alleen ten volle in het vooruitzicht gesteld worden indien de Organisatie de noodzakelijke aanpassingen van haar basisprincipes aan de nieuwe politieke realiteit van 1970 ondergaat. Eén van die sluitstenen is het universeel karakter van de UNO. Hoewel het ledental van het oorspronkelijk 50-tal nu gegroeid is tot 126 onafhankelijke lidstaten, waarbij nog enkele tientallen -hoofdzakelijk ministaten- kunnen bijkomen, kan men moeilijk dit universalisme als bereikt beschouwen, zolang het UNO-statuut van de zgn. deelstaten niet geregeld is. De opname van de Chinese volksrepubliek komt ieder jaar op de dagorde van de Algemene Vergadering terug en wint veld. Het is inderdaad moeilijk verdedigbaar één der politieke grootmachten die in de beslissing over vrede en veiligheid een belangrijke rol spelen, uit te sluiten ten voordele van de in de Organisatie kunstmatig in stand gehouden positie van Formosa (cfr. permanent lidmaatschap in de Veiligheidsraad). De aanwezigheid van de beide Chinese Republieken, elk met verantwoordelijkheden in verhouding met hun werkelijke macht en met bereidwilligheid tot internationale samenwerking, zou een meer gezonde toestand betekenen.

Van de andere similaire situaties (Korea, Vietnam, Duitsland) vraagt die van de beide Duitse republieken o.i. het vroegst de aandacht. In het licht van de recente ontspanning tussen het Oostblok en Bonn ontstaat in Europa opnieuw een klimaat van rust en veiligheid. Van deze gunstige constellatie kan en moet snel gebruik gemaakt worden om het wederzijdse vertrouwen verder uit te bouwen. De opname van de Duitse Democratische Republiek en de Duitse Bondsrepubliek in de UNO is daartoe een nuttige schakel en initiatieven in die zin zouden ook vanwege ons land de nodige steun mogen ontvangen. Dit zou trouwens in de lijn liggen van de principiële houdingen door België in de VN in dit verband ingenomen.

Het lidmaatschap van de UNO is voorbehouden aan alle staten die vredelievend zijn, de verplichtingen van het Handvest aanvaarden, volgens de lidstaten in staat en bereid zijn ze uit te voeren (art.4). Deze criteria zijn beperkend te interpreteren. Alle verdere subjectieve politieke of juridische beoordelingen mogen niet in overweging genomen worden. Het staat duidelijk vast -na het door België uitgelokte advies bij het Internationaal Gerechtshof (Advies van 28 mei 1948 - Recueil CIJ (1948)- dat elk lid zich in zijn beoordeling moet beperken tot een objectieve controle van het al dan niet vervullen der gestelde voorwaarden. Zelfs indien een initiatief zou uitgaan ten voordele van de Duitse Democratische Republiek alleen, mag de afwezigheid van reciprociteit ten overstaan van de Bondsrepubliek geen argument zijn om de opname te verwerpen. Het Hof adviseerde immers dat :

"Un Membre de l'Organisation ne peut, alors qu'il reconnaît que les conditions prévues par ce texte sont remplies par l'Etat en question, subordonner son vote affirmatif à la condition que, en même temps que

Hoewel politieke overwegingen wel eens gedwongen hebben van deze regel af te wijken (het fameuze "package deal" waardoor oost en west hun respektieve kandidaten in blok binnen brachten), blijft hij als één der fundamenteën die naar universaliteit moeten leiden. Van de vijandelijke mogelijkheden van de tweede Wereldoorlog blijven alleen de beide Duitslanden op het matje. (De Bondsrepubliek is echter wel lid van een aantal gespecialiseerde UNO-organisaties). Laten wij dan ook verhoppen dat onze UNO-delegatie op de 25e Algemene Vergadering -wat dan toch een bijzondere gebeurtenis is- opnieuw zal aandringen om het probleem van de opnamen der deelstaten te regelen en eventueel initiatieven ten voordele van de DDR en/of DBR zal steunen.

Een dergelijke houding ligt volledig in de lijn van de politiek die steeds de onze geweest is: een ware wereldorganisatie uitbouwen met een zo universeel mogelijk lidmaatschap. In die optiek verklaarde Minister van Staat Henri ROLIN, mede-ondertekenaar van het Handvest, bij de werkzaamheden die in 1945 geleid hebben tot de opstelling ervan:

"Même les agresseurs chroniques, s'étant corrigés et étant près à prendre la responsabilité de leurs obligations et à accepter les principes de l'Organisation, doivent pouvoir réintégrer l'Organisation... (7 UNCIO (941)4200).

Daarvoor is de tijd nu wel aangebroken.

Prof. Dr B. DE SCHUTTER
Adjunct-directeur
Centrum voor UNO-Recht.

25 JAAR VERENIGDE NATIES - BALANS EN PERSPEKTIEVEN

Het Centrum voor de Studie van het Recht van de Verenigde Naties en de Gespecialiseerde Organisaties van de Vrije Universiteit Brussel heeft de eer u uit te nodigen op het colloquium:

"25 JAAR VERENIGDE NATIES - BALANS EN PERSPECTIEVEN"

georganiseerd in samenwerking met de Belgische vereniging voor de Verenigde Naties, en gehouden ter gelegenheid van de XXVe verjaardag van de oprichting van de Organisatie der Verenigde Naties.

Dit Colloquium heeft plaats op vrijdag 6 november 1970 in de grote zaal van het Instituut voor Sociologie, Johannalaan 44, 1050 Brussel.

PROGRAMMA

9u30 : Verwelkoming door Prof. Dr A. GERLO, Rector aan de Vrije Universiteit Brussel.
Inleidende woord door Prof. Dr F. DE PAUW, Directeur van het Centrum.

10u00 : Hoop en betrachting in San Francisco
Prof. Dr H. ROLIN, Minister van Staat, mede-ondertekenaar van het Handvest van de Verenigde Naties.

11u15 : De bijdrage van de Verenigde Naties tot de ontwikkeling van het internationaal recht.

Dr E. BAL, Raad bij de permanente vertegenwoordiging van België bij de NAVO, gewezen lid van de permanente vertegenwoordiging van België bij de UNO.

12u00 : Receptie

14u30 : Heeft de universele bescherming van de Rechten van de Mens enige kans?

Dhr. L. VAN DEN MAAGDENBERG, d.d. Adjunct-adviseur bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

15u15 : Les Nations Unies en tant qu'instrument de paix et de sécurité.

Mr. A. BERARD, Ambassadeur de France, ancien représentant permanent de la France au Conseil de Sécurité et ancien Chef de la mission permanente de la France aux Nations-Unies.

16u00 : De bijdrage van het Internationaal Gerechtshof tot de internationale geschillenregeling.

Prof. Mr. W. RIPHAGEN, Jurisconsult van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland.

16u45 : slotrede : Heeft de UNO nog zin?

Dhr. C. SCHUURMANS, Ambassadeur van België te Bonn; gewezen Permanent vertegenwoordiger van België bij de UNO.

De praktische inrichting van het colloquium wordt verzorgd door het Centrum voor de Studie van het Recht van de Verenigde Naties en de Gespecialiseerde Organisaties der Vrije Universiteit Brussel (Directeur Prof. Dr F. DE PAUW).

Documentatie en volgende studierapporten zullen ter beschikking van de deelnemers gesteld worden:

Politieke geschillenregeling (Mej. A. REGOUT, wetenschappelijke medewerkster, UNO-centrum);

Politieke geschillenregeling - Veiligheidsraad (Prof. Dr E. VAN BOGAERT), Juridische geschillenregeling (Prof. Dr B. DE SCHUTTER, adjunct-directeur), Economische en sociale verwezenlijkingen (dhr. R. SOMMEREYNS, wetenschappelijk medewerker, UNO-Centrum), Rechten van de Mens (dhr. A. BEIRLAEN, wetenschappelijke medewerker B.I.T. projekt), Dekolonisatie (dhr. A. VERSCHAFFEL, dr. in de rechten), Ontwikkeling van het Internationaal Recht (dhr. Y. VAN DE STEEN, wetenschappelijk medewerker UNO-centrum en H. SLABBINCK, student), lucht- en ruimte-recht (dhr. S. DEPUYDT, dr. in de rechten, lic. int. recht).

Het colloquium zal plaats hebben in de grote zaal van het Instituut voor Sociologie, Johannalaan 44, 1050 Brussel (1e verd.).

Elke toespraak wordt gevolgd door discussie, die in beide landstalen kan verlopen.

Inschrijvingen te sturen naar het Centrum voor UNO-recht V.U.B., Ad. Buyllaan 105, 1050 Brussel (tel. 49.98.30 - toestel 2391).

Deelneming is kosteloos. Documentatie en verslagen te verkrijgen tegen 100 F (studenten 50 F).

Inrichtend comité: Prof. Dr B. DE SCHUTTER, Adjunct-

VREDESINITIATIEVEN.

BETOGING VOOR BRAZILIE

Op initiatief van de K.A.J. en de V.K.A.J. ging te Brussel een belangrijke betoging door ten gunste van de aangehouden K.A.J. leiders in Brazilië en de fascistische terreur die in dit land heerst.

Jongeren van alle politieke en wijsgerige gezindheid namen aan deze grootse manifestatie deel.

"De Standaard" schreef o.m. over deze betoging: "Hoofdzaak was de eensgezindheid van de betogers. Niemand preekte voor eigen kapel, eenieder stond solidair naast elkaar. Zelden zagen we zoals zaterdag oudere en jongere kloosterzusters op het Brouckèreplein naast jonge kommunisten en socialisten, onder de rode vlag van de revolutionairen en de groene vlag der katholieken, op de grond gaan zitten om vrijheid te eisen in Brazilië."

Tijdens een meeting spraken Mia Houben, G. Bistrot, M. Bacon en W. Masselis van de internationale K.A.J. leiding tot de betogers.

Naast de talrijke spandoeken werden eveneens foto's megedragen van Kardinaal Cardijn, de stichter van de K.A.J. en van Dom Helder Camara, voor wie de Nobelprijs van de vrede gevraagd werd.

Door de betogers werden in biezonder van de Belgische regering van het Vaticaan initiatieven geëist tegenover het militaire regime in Brazilië.

TE ZOT OM LOS TE LOPEN

Enkele tijd geleden werd de Rijn verontreinigd door chemische stoffen zodat een groot deel vissen in deze stroom dood aanspoelden. Uit een onderzoek is nu gebleken dat 'de chemische fabriek "Hoechst" van Frankfurt iedere dag in de Main, een rivier die zich in de Rijn werpt, 50 kgr. insecticiden stortte...

Twee jongeren, die ons op de redactie kwamen opzoeken, vertelden ons met verontwaardiging dat de burgemeester van hun gemeente, die hun aanspoort zich in te zetten voor 11.11.11. en Broederlijk Delen tijdens de recente gemeenteverkiezingen ettelijke honderdduizenden franken uitgaf voor zijn persoonlijke propaganda... Hoe is mogelijk, zegden ze, dat dergelijke mensen niet inzien dat wij dergelijke dubbelzinnigheid niet aanvaarden...

Bij Philips werden ca. 330.000 personen en Unilever heeft niet minder dan 326.600 mensen onder haar hoede. De Britse National Coal Board doet het met 318.695 personen. Dat deze financiële machten meer invloed hebben dan heel wat staten die in de UNO zetelen is dus zeker te begripen...

Volgens de F.B.I. zouden 63 miljoen Amerikaanse families over een arsenaal beschikken van 66 miljoen geweren en 24 miljoen revolvers...

De bewapening van de Amerikaanse troepen bestaat uit 4.800.000 eenheden lichte wapens...

Alle landen van de NAVO hebben van de Westduitse Regering een nota ontvangen waarin wordt meegedeeld dat de Bondsrepubliek het hun niet meer zal kwalijk nemen wanneer bij sportwedstrijden, jaarbeurzen enz. de vlag van de D.D.R. wordt gehesen of het volkslied van dit land wordt gespeeld... Moeten we nu Bonn bedanken voor de vrijheid die ze ons toestaat ?

MASSA ACTIES TEGEN DE OORLOG IN VIETNAM IN DE V.S.

De Amerikaanse vredesbeweging komt een groot aantal nieuwe initiatieven te nemen voor het beëindigen van de oorlog in Vietnam :

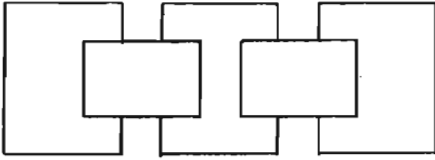
IN NEW YORK : Een grote petitie onder de titel "New York moet onmiddellijk uit de oorlog" geniet een grote steun bij het publiek. De voorzitter en zes leden van de gemeenteraad van Manhattan maken, samen met andere personaliteiten en organisaties, deel uit van het beschermcomité. Deze petitie verleent haar steun aan een petitie die op dit ogenblik in de raad te New York ter studie is. Hierin wordt o.m.

rurale belastingen niet meer te betalen... en verzet zich tegen de oproeping van stadsgenoten. De resolutie roept eveneens op steun te verlenen aan allen die zich tegen de oorlog verzetten en eist o.m. amnestie voor allen die weigerden gevolg te geven aan het oproepingsbevel.

Op 15 oktober zullen de petitie's aan de gemeenteraad overhandigd worden en zullen manifestaties gehouden worden met als ordewoord : "Kredieten voor de mensen niet voor de oorlog." Een nieuwe groep "Nationale staking voor de Vrede" roept alle landgenoten

IN HET GEHEEL VAN HET LAND worden op dit ogenblik de acties voorbereid voor de "INTERNATIONALE PROTESTWEEK TEGEN DE OORLOG IN INDOCHINA" die van 26 oktober tot 1 november zal plaats hebben.

Andere acties worden eveneens voorzien die hun hoogtepunt zullen kennen op 3 november de dag van de verkiezingen. In alle gewesten van het land worden door vredesmilitanten, studenten en arbeiders delegaties gevormd die zich tot de kandidaten richten die begin november aan de verkiezingen zullen deelnemen.

HET VRAAGSTUK VAN HET MIDDEN-OOSTEN

door Jean Du Bosch - advocaat

1.

Onze hoofdzorg moet zijn de herstelling van een duurzame vrede in het Midden-Oosten, vooral rekening houdend met het zeer ernstige gevaar voor uitbreiding en veralgemening van de konflikten in dit deel van de wereld.

Terwijl volgens ons sommigen dit gevaar schijnen te onderschatten, menen wij dat heel duidelijk te moeten op punt stellen.

Maar wij voegen onmiddellijk daaraan toe dat een duurzame vrede slechts verzekerd kan worden indien de fundamentele rechten en belangen van alle belanghebbende volkeren geëerbiedigd worden.

Wij zullen op deze kwestie nog terugkomen.

2.

Hoe de vrede in het Midden-Oosten verzekeren ?

De resolutie van de UNO van 22 november 1967, zelfs al is ze niet perfect, vormt bij de huidige stand van zaken de enige basis voor een vreedzame oplossing.

Maar, rekening houdend met de onjuiste interpretaties die aan deze resolutie werden gegeven, is het noodzakelijk te verduidelijken dat ze als wezenlijke elementen inhoudt :

- de terugtrekking van Israël uit ALLE na 5 juni 1967 bezette gebieden ;
- de erkenning van het bestaansrecht van de Staat Israël ;
- een rechtvaardige oplossing voor het Palestijnse vraagstuk (in de tekst van de resolutie nog verkeerdelijk "probleem der vluchtelingen" genoemd).

3.

Beide laatste punten, die trouwens met elkaar verbonden zijn, verlangen een zeker commentaar.

Wij menen dat het bestaansrecht van Israël om twee redenen moet erkend worden.

Eerstens om een principiële reden ; omdat er vandaag een Israëlische natie bestaat. De bijzonderheden van het vormingsproces van deze natie (die niet verward mag worden met de internationale joodse gemeenschap) staan in elk geval niet toe dat men zou ontkennen dat deze natie bestaat en als dusdanig zelfs een zeer hoge graad van bestaan heeft bereikt.

De tweede reden is het feit dat de vernietiging van Israël als staat slechts mogelijk zou zijn tengevolge van zijn volledige militaire nederlaag en dat bijgevolg Israël als staat willen vernietigen gelijk zou staan met het aanvaarden van een eindeloze voortzetting van de oorlog met alle gevaren voor

Maar wij moeten wel inzien dat met de aanvaarding van het bestaan van Israël het probleem van de oplossing van het Palestijnse vraagstuk anders gesteld wordt dan bij de hypothese van de vernietiging van Israël als staat.

Het staat verder vast dat men zich niet mag tevredenstellen met algemene formuleringen zoals bvb. de eerbiediging van de fundamentele nationale rechten van het Israëlische en van het Palestijnse volk. Er blijft inderdaad nog te zien in welke mate deze rechten met elkaar verenigbaar zijn.

Het zou ons bovendien verkeerd lijken, op papier een theoretisch plan te willen opstellen voor een perfecte en volledige oplossing van het vraagstuk, enerzijds omdat wij denken dat alle elementen van een oplossing vandaag nog niet aanwezig zijn, en anderzijds omdat geen plan geldig kan zijn zonder het akkoord - in de allereerste plaats - van de Palestijnen zelf en van het organisme dat ze vertegenwoordigt : het Centraal Komitee van de Palestijnse weerstand.

Vandaag kan men het volgende zeggen :

1. Dat er geen nationale rechten zijn zonder territoriale basis en dat bijgevolg de erkenning van de nationale rechten van het Palestijnse volk noodzakelijk betekent dat men ze het recht toekent op een grondgebied en op een Staat, waarvan het verder niet onze taak is, de grenzen ervan vast te leggen.

2. Dat bepaalde maatregelen een begin kunnen zijn voor een oplossing.

Wij citeren als zulke maatregelen in het bijzonder :

- de terugtrekking VAN ISRAËL uit alle gebieden die het sinds 5 juni 1967 bezet, en daaronder Cisjordanië en het gebied van Gaza, die een deel zouden kunnen vormen van de territoriale basis van een Arabisch-Palestijnse staat.

- de aanvaarding en het begin van de toepassing DOOR ISRAËL van de resoluties van de UNO over de Palestijnse vluchtelingen, resoluties die aan de vluchtelingen het recht toekennen op terugkeer of op een vergoeding.

Het is belangrijk, te onderstrepen dat deze maatregelen (die niet de oplossing vormen, maar de weg kunnen openen naar een oplossing van het vraagstuk) uitsluitend van Israël afhangen, zonder dat er één enkele gelijkaardige daad van de Palestijnen kan geëist worden, daar zulks niet mogelijk is.

De oplossing van het Palestijnse vraagstuk kan vandaag niet beschouwd worden als het voorwerp van een uitgewerkt plan, maar wel als het resultaat van een proces, waarvan het vertrekpunt de bevrijding moet zijn van alle sinds 5 juni 1967 bezette gebieden, op voorwaarde dat deze bevrijding niet het in de steek laten betekent van de zaak van het Palestijnse volk.

In dat verband kunnen we slechts de mening delen van het orgaan van de Socialistische Avant-Gardepartij van Algerië, "La voix du peuple", dat reeds in augustus zegde :

"Wij denken dat, rekening houdend met de huidige historische voorwaarden en vooral met de verschillende niveaus die door de Arabische landen bereikt werden en zoals de recente geschiedenis van de Ara-

Omgekeerd zou het ook een fout zijn voor de Arabische landen wier grondgebieden bezet zijn, de strijd der Palestijnen te ondermijnen en slechts rekening te houden met hun eigen, enge, nationale belangen. Tenslotte mag men zich het hoofd niet op hol laten brengen door de eerste successen die de bevrijdingsstrijd kon behalen, zonder rekening te houden met de realiteiten op het vlak van het Nabije Oosten, en op internationaal vlak, inbegrepen het gevaar voor een wereldoorlog, waarbij geen enkel volk - ook niet het Palestijnse volk - belang heeft. De strijd van het Palestijnse volk is dus te situeren in een Arabisch en in een internationaal verband, en het is belangrijk daarmee rekening te houden."

4.

Het is onbetwistbaar dat deze perspectieven die wij aldus - samen met een groot deel van de vredeskrachten en de anti-imperialistische krachten van heel de wereld - trachten uit te stippelen, niet overeenstemmen met die van de Palestijnse weerstand.

Deze eist de bevrijding van Palestina "van de Middellandse Zee tot de Jordaan en van Nakoma (Israëlo-Libanese grens) tot Akaba".

Het is in naam van dit objectief dat de Palestijnse weerstand zich met kracht heeft verzet tegen het Plan Rogers, dat gericht is op de toepassing van de resolutie van de UNO van 22 november 1967.

Dit meningsverschil tussen een groot deel van de vredeskrachten en anti-imperialistische krachten - inbegrepen Arabische - en de Palestijnse weerstand vormt zonder twijfel een zeer ernstige moeilijkheid.

Wij denken nochtans dat ze niet onoverkoombaar is.

Volgend feit lijkt ons (onder andere) kenmerkend: op 25 augustus jl., dezelfde dag waarop M. Jarring de onderhandelingen begon, ontmoetten Nasser en Arafat elkaar in Kaïro en de krant "Le Monde" schreef "Eric Rouleau gelooft te weten dat de onderhandelingen tussen de Raïs en de leider van El Fath zouden kunnen uitlopen op een "modus vivendi" tussen de VAR en de Fedayins".

Het Palestijnse standpunt is meer een wanhoops-standpunt dan een politieke houding, en het kan dan ook veranderen

5.

Van wie hangt nu het verschijnen van een dergelijk perspectief af?

Wij antwoorden daarop: in de allereerste plaats van diegenen die de hoofdverantwoordelijken zijn voor de huidige toestand in het Midden-Oosten.

Het lijkt ons belangrijk, duidelijk te zijn in de vraag naar de verantwoordelijken.

Voor ons draagt het Amerikaans imperialisme, dat de opvolging heeft overgenomen van het Frans-Britse imperialisme, de hoofdverantwoordelijkheid.

Men kent de geschiedenis van alle interventies van het Frans-Britse imperialisme en later van het Amerikaanse imperialisme in het Midden-Oosten, evenals de agressieve daden van Israël t.o.v. zijn Arabische burens, waarvan het

Wij kunnen inderdaad het voorwendsel van het verbreken van het staakt-het-vuren door Egypte niet aanvaarden.

Egypte en de U.S.S.R. hebben zeer duidelijke verklaringen afgelegd in dat verband.

De lanceringsbasissen voor luchtafweerraketten zijn louter verdedigingswapens, die bombardementen op Egyptisch grondgebied moeten verhinderen. Men mag bovendien niet uit het oog verliezen dat het Israëlisch leger langs het Suezkanaal zich op onbetwistbaar Egyptisch grondgebied bevindt.

Als Israël en de USA de terugtrekking eisen der lanceringsbasissen uit de wapenstilstandzone, dan eisen ze in feite dat Egypte zou onderhandelen, zonder één enkele bescherming, bedreigd door de Israëlische bombardementsvliegtuigen en kanonnen.

Wat de USA betreft, deze hebben duidelijk hun steun verleend aan de sabotage der onderhandelingen door Israël. Citeren we byb. de beslissing van de Amerikaanse Senaat om aan M.Nixon de toelating te geven aan Israël alle wapens te verkopen die hij "nodig" zou achten en de belofte van M.Nixon om aan Israël 18 straaljagers "Phantom" vóór het einde van het jaar te leveren; tenslotte de recente terugtrekking van de Amerikaanse vertegenwoordiger uit de onderhandelingen der vier Groten.

Maar, zo zal men ons tegenwerpen, hoe kan u beweren dat de USA een hoofdverantwoordelijkheid dragen, terwijl het Plan Rogers, dat gericht is op de verwezenlijking van de UNO-resolutie, een Amerikaans plan is?

Onze analyse is de volgende:

Het Plan Rogers, dat gericht is op de uitvoering van de UNO-resolutie van 22 november 1967, en zijn aanvaarding door Israël (dat trouwens diepgaand de zin van de UNO-resolutie misvormde in de uiterst belangrijke vraag van de bevrijding der bezette gebieden) zijn in feite het resultaat van een wijziging in de krachtsverhoudingen in het Midden-oosten - ook op militair vlak - ten gunste van de anti-imperialistische krachten.

Het is trouwens mogelijk dat de USA geloofden dat Egypte het Plan Rogers zou verwerpen en dat dit Plan bijgevolg een propagandainstrument zou worden.

Maar de verdeeldheid der Arabische anti-imperialistische krachten, in verband met het Plan Rogers en met de UNO-resolutie, maakte het mogelijk dat de meest hardnekkige elementen van de expansionistische politiek van Israël, daarbij ondersteund door de USA, terug op de voorgrond verschenen, hetgeen leidde tot de sabotage van het Plan Rogers, eerst door Israël en later door de auteurs zelf van het plan.

6.

De duidelijke aanwijzing van de verantwoordelijken in de dramas van het Midden-Oosten heeft een dubbel gevolg.

A. Wij kunnen niet dezelfde houding aannemen t.o.v. Israël en t.o.v. de Palestijnse weerstand.

De Palestijnen, verjaagd van hun bodem, leven sinds twintig jaar in tenten, in ellende en met de neus in de etensbakjes van de UNRWA. Maar doorheen het orgaan van de Palest-

De Palestijnse weerstand is fundamenteel anti-imperialistisch en als dusdanig geniet hij onze steun, zelfs indien meningsverschillen bestaan over de strijdoBJECTIEVEN en

zelfs indien wij met kracht onverantwoordelijke en provokatorische handelingen, zoals vliegtuigkapingen, afkeuren.

B. Wij verwerpen ook de opvattingen volgens dewelke de twee supergroten elkaar waard zijn.

De twee "imperialismes" die voor elkaar een tegengewicht vormen, zijn een uitvindsel van de geest, dat niets te zien heeft met de realiteiten.

Het imperialisme heeft altijd een economische basis d.w.z. de uitbuiting en de plundering der rijkdommen van een gebied.

Voor het Amerikaans imperialisme in het Midden-Oosten betekent dit :

1. de enorme rijkdommen aan aardolie in dit gebied ;
2. de geografische ligging van het gewest.

Vanuit dit standpunt gezien, zijn de daden van het Amerikaans imperialisme o.m. te verbinden met zijn daden in het Verre Oosten.

Israël, onafhankelijk van andere bijzonderheden die het gevolg zijn van zijn geschiedenis, is een ontwikkelde kapitalistische staat die als dusdanig hechte bindingen heeft aangeknoopt met het internationaal imperialisme. Voor de USA is Israël een veel zekerder steunpunt in het Midden-Oosten dan de laatste - wankelende - feodale regimes.

Wat betreft de U.S.S.R. deze neemt in zoverre wij weten niet deel aan de uitbuiting en plundering der natuurlijke rijkdommen van het Midden-Oosten. Integendeel, zij verleent, aan de Arabische volkeren die strijden voor hun bevrijding van het imperialisme, niet alleen een politieke maar ook een economische steun (ofwel bvb. door het financieren van de stuwdam van Assoean, ofwel op militair vlak) zonder dewelke de resultaten, die deze strijd reeds opbracht, ondenkbaar zouden zijn.

7. Het is waar dat sommigen aan de USSR verwijten, de nationale bevrijdingsbeweging der Arabische Volkeren onvoldoende te steunen.

Hier worden wij ertoe gebracht ons met het uiterst complexe vraagstuk bezig te houden van de verhouding tussen de verdediging van de wereldvrede en de nationale bevrijdingsstrijden.

Ze hebben dezelfde anti-imperialistische inhoud. Het zijn inderdaad agressieve acties van het imperialisme, met het oog op het behoud van zijn heerschappij en uitbuiting over hele gebieden van de wereld, die de wereldvrede in gevaar brengen.

De bevrijding der door het imperialisme onderdrukte en uitgebuite volkeren is trouwens een der voorwaarden voor een op zekere basis berustende wereldvrede.

Dat zijn essentiële waarheden die men niet uit het oog mag verliezen.

Maar dat neemt niet weg dat in de praktijk, op het terrein, de problemen zich op zeer complexe wijze stellen en dat men dan zeer dikwijls voor de vraag staat, zulke middelen te vinden die op efficiënte wijze de nationale bevrijdingsbewegingen helpen, zonder gevaar voor een wereldkonflikt.

Tijdens de bloedige gebeurtenissen in Jordanië stonden twee wegen open :

- ofwel militaire steun verlenen aan de fedayins, met als doel de afzetting door de wapens van koning Hoessein en van zijn militair-fascistische klik. Dat betekende heel waarschijnlijk een militaire interventie van Israël en Amerika waarop de U.S.S.R. slechts kon antwoorden door het ontketenen van een wereldoorlog.

- ofwel de weg die gevolgd werd, en die uit een complexe politieke en diplomatische actie bestond, met het oog op een staakt-het-vuren dat een einde zou stellen aan de massamoord op de Palestijnen en dat aan de Palestijnse weerstand de mogelijkheden zou geven om zich in Jordanië te handhaven.

Wij geloven dat wij zulke landen als de USSR, Egypte, de Soedan, en andere moeten feliciteren voor de koelbloedigheid en het verantwoordelijkheidsgevoel waarvan zij hebben getuigd.

De recente geschiedenis bewijst dat de voortdurende zorg om een wereldoorlog te vermijden, niet heeft verhinderd dat de nationale bevrijdingsbeweging erop is vooruitgegaan in de loop van de laatste tien jaren en dat een reeks landen er aldus in geslaagd zijn zich op hun beurt te bevrijden van het imperialisme. Maar ondoordacht ongeduld en provokatorische houdingen lossen niets op.

9. En nu, wat moeten wij nu doen ?

Wij denken :

1. Dat de dringendste kwestie deze is van de herneming van de onderhandelingen met het oog op de verwezenlijking van de UNO-resolutie van 22 november 1967.

2. Dat de enige hinderpaal voor de herneming der onderhandelingen van de USA en Israël komt en dat het dus in het bijzonder in de richting der USA is (waarvan de bewegingsmogelijkheden van Israël in brede mate afhangen) dat de drukking der vredeskrachten en anti-imperialistische krachten moet uitgeoefend worden.

3. Dat, rekening houdend met de bindingen tussen België en de USA, deze drukking ook uitgeoefend moet worden in de richting van onze eigen regering.

Het is niet overbodig, te noteren dat door zijn lidmaatschap van de NATO, ons land automatisch zou betrokken worden in een konflikt in het Middellandse Zeebekken.

4. Dat het er verder opaan komt, het Palestijnse volk te helpen, en in de eerste plaats hun een materiële en humanitaire hulp te verlenen.

ORGANISATIES VAN DE PALESTIJNSE VERZETS- BEWEGING IN JORDANIE

De meeste Palestijnse guerrilla-organisaties zijn samengebundeld in een Centraal Comité waar Yasser Arafat het voorzitterschap waarneemt. Het is in naam van deze organisatie dat hij te Cairo de onderhandelingen voerde. Bij de Nationale Palestijnse Raad zijn tal van organisaties aangesloten die tot een verschillende politieke strekking behoren. Om onze lezers toe te laten hierover een duidelijker inzicht te hebben publiceren we hierbij de tien belangrijkste :

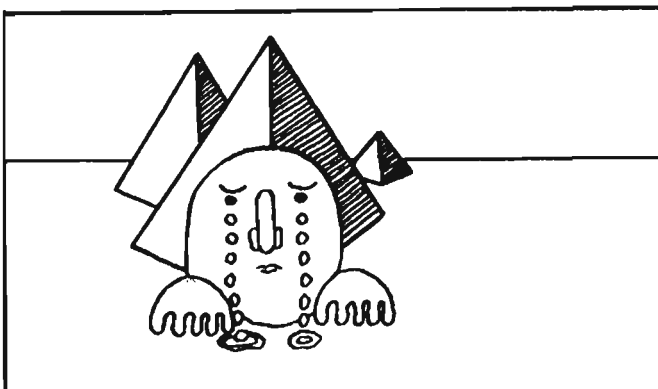
1. AL FATAH (ong. 10.000 leden), o.l.v. Yasser Arafat, Neutrale, nationalistische strekking.
2. VOLKSFRONT VOOR DE BEVRIJDING VAN PALESTINA (ong. 3.000 leden) o.l.v. Dr. Habache Georges, (PFLP) Revolutionaire tendens.
3. AL SAIKA (ong. 7000 leden), gesteund door het Syrisch Baath bewind.
4. ARABISCH BEVRIJDINGSFRONT (ong. 3.000 leden) o.l.v. Zayid Haydar, gesteund door de Iraakse Baath partij.
5. DEMOCRATISCH VOLKSFRONT VOOR DE BEVRIJDING VAN PALESTINA (FDPLP) (ong. 1.000 leden) o.l.v. Nayef Hawatmeh, afgescheurde groep van de PFLP.
6. VOLKSFRONT VOOR DE BEVRIJDING VAN PALESTINA (ong. 500 leden), onder commando van majoor Ahmed Jibreel, afgesch. groep van het PFLP.
7. ARABISCH-PALESTIJNSE ORGANISATIE (ong. 350 leden) o.l.v. Ahmed Zahrou, Nassergezinde splitsing van PFLP.
8. ACTIEGROEP VOOR DE BEVRIJDING VAN PALESTINA (ong. 700 leden) o.l.v. Issam Sartawi. Nasseristische afsplitsing van Al Fatah.
9. VOLKSSTRIJDFRONT (ong. 200 man) o.l.v. Bahjat Abou Gharbiya.
10. VOLKSBEVRIJDINGSKRACHTEN, werken samen met de in Jordanië gelegerde Iraakse troepen.

CANADA EN CHINA

Canada, dat nochtans lid is van de NAVO, heeft besloten met de Chinese Volksrepubliek normale diplomatieke betrekkingen aan te knopen.

In het Chinees-Canadees communiqué wordt verklaard dat Canada de Chinese volksrepubliek als de enige vertegenwoordiger van China erkent.

De ambassadeur van Tjang Kai Tschek heeft onmiddellijk zijn matten opgerold en verklaarde dat de diplomatieke betrekkingen tussen Canada en Formosa verbroken werden.

PALESTIJNEN

In de door Israël bezette gebieden en in de omliggende Arabische landen leven ruim 1 miljoen Palestijnse vluchtelingen.

Over het aantal per streek worden echter, naargelang de bron, verschillende cijfers opgegeven :

Volgens de TIME (21.9) is de verdeling als volgt :

Jordanië	506.038
Libanon	175.958
Syrië	158.717
Gazastrook	311.814

"DIE ZEIT" (2.10) publiceerde cijfers die hier van afwijken.

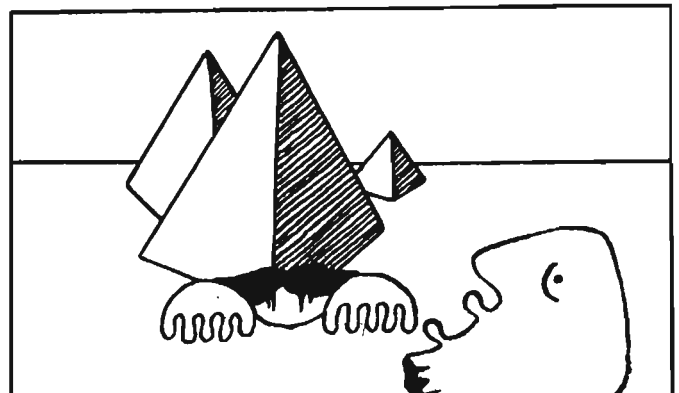
Dit blad publiceerde echter eveneens de cijfers van het aantal Palestijnen die in vluchtelingenkampen zijn ondergebracht in :

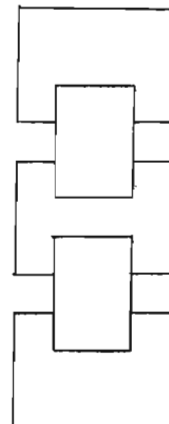
Jordanië	159.000
Libanon	87.000
Syrië	25.000
Gazastrook	196.000

BELGIE EN CHINA...

Minister Harmel gaat voort met de verklaren dat België de Volksrepubliek China virtueel erkent... België blijft echter bij het standpunt dat er twee Chinese regeringen bestaan en wil aldus met het reactionaire Formosa ook diplomatieke betrekkingen blijven onderhouden.

Met de zo "originele" oplossing van de Belgische regering schijnen tal van andere NATO-bondgenoten geen rekening te houden. Denemarken, Frankrijk, Groot-Brittannië, Noorwegen, Nederland en nu ook Canada gooiden het reeds over een andere boeg. Moeten we hieruit besluiten dat minister Harmel argumenten zoekt in afwachting dat de V.S. besluit zijn houding te veranderen...

DOKUMENT

DE WETENSCHAP VAN DE KOUDE OORLOG-VOERING

In de sociale en politieke wetenschappen wordt er nogal eens gediscussieerd rond de vraag of KONFLIKT moet beschouwd worden als een afwijking, een fout in het menselijk gedrag, ofwel of het een normale menselijke gedragsvorm is, even normaal als eten of drinken, die men moet nemen zoals ze komt. De vraag op zichzelf is eigenlijk een morele, geen wetenschappelijke vraag; maar ook de wetenschapsmens kan ze niet ontlopen zodra hij zijn theorieën wil toepassen om in te grijpen in de menselijke samenleving om ze te veranderen en te verbeteren. Iemand die ervan overtuigd is dat conflicten weinig wensenswaardig zijn, zal uiteraard trachten wat hij er wetenschappelijk over weet toe te passen om die conflicten op een reële manier uit de weg te ruimen; als men daarentegen denkt dat conflicten een normaal iets zijn, zal men zijn wetenschappelijke bevindingen waarschijnlijk gebruiken om voor zichzelf of zijn eigen groep zoveel mogelijk voordeel uit de bestaande conflicten te halen.

Die vraag is onder andere zeer belangrijk voor de studie van de internationale politiek die de laatste jaren, vooral de USA, een belangrijk onderwerp geworden is in de menswetenschappen. Die politiek is vermoedelijk heel de geschiedenis door één aaneenschakeling geweest van conflicten, en is het zeker nog op dit ogenblik; en voor het verloop ervan is het van uitermate groot belang welke houding men zal aannemen tegenover het verschijnsel conflict.

alle voorstanders van een menswaardige oplossing voor alle conflicten die zich voordoen. Dit betekent natuurlijk niet: conflicten bevroren, doen alsof ze er niet zijn, of er een schijnoplossing aan geven: het moet een reële oplossing zijn, d.i. een die zoveel mogelijk de oorzaken van het conflict wegneemt.

Het in stand houden van bestaand onrecht, en dit door massamoorden op grote schaal, wat de meeste oorlogen in feite zijn, beschouwen wij als onaanvaardbare vormen van konfliktregeling.

Maar onze politici denken er blijkbaar anders over, en de laatste tijd hebben zij daarbij steun gekregen van heel wat wetenschappelijke navorsers, die een min of meer objectieve studie maken van de mechanismen van het internationaal conflict, maar de resultaten van hun studies dan gebruiken om wetenschappelijke adviseurs te worden voor een politiek van bedreiging met oorlog.

Een zeer belangrijk werk op dit gebied: "The strategy of conflict", door Thomas G. Schelling, een Amerikaanse econoom en politicoloog, waarover het artikel verder gaat. In dit werk zoekt Schelling naar een theorie waarmee hij de strategie in de internationale politiek kan verklaren. Hij bespreekt de karakteristieke verschijnselen in die strategie, tracht ze uit te drukken in de speltheorie, (een van de jongste takken van de wiskunde), en spreekt daarna over strategieën die niet helemaal afhankelijk zijn van de partijen in kwestie, maar waarin, geweld of ongewild, het toeval een rol speelt. Wij zullen ons vooral tot de eerste en laatste beperken, daar het tweede te technisch is om hier behandeld te worden.

was het maar het gemeenschappelijk belang wederzijdse uitroeiing te vermijden), waarbij het gedrag van beide afhankelijk is van wat men van de tegenstander VERWACHT, en grotendeels berust op het uitbuiten van MOGELIJKE machtsmiddelen.

Een konkreet voorbeeld voor dit laatste : men gooit niet met atoombommen, maar men dreigt ermee, en als men toch gooit, is het omdat men vreest dat de tegenstander het eerst zal doen.

Omdat strategisch gedrag berust op gebruiken van de MOGELIJKHEID die men heeft om macht te gebruiken, maar zoveel mogelijk tracht te vermijden die macht effectief te gebruiken (meestal omdat het voor de gebruiker ook gevaren insluit), zijn de twee GRONDVORMEN ervan "BARGAINING" en "DETERRENCE" wat ik zal vertalen als "MARCHANDEREN" en "AFSCHRIKKEN". De bedoeling ervan is namelijk zoveel mogelijk af te persen van de tegenstander, dit door hem te bedreigen met vergelding als u mij niet toegeeft (cfr. de bedreiging met massieve vergelding, MASSIVE RETALIATION, voor de kleinste "fout" van de tegenstander, die een zo grote rol gespeeld heeft in de koude oorlog strategie van de USA), en eventueel iets belooft als compensatie voor het geval hij wel toegeeft.

Strategisch gedrag van dat soort is niet het monopolie van de internationale politiek : Schelling vindt het ook voor in andere vormen van sociaal contact, en in zijn zuiverste vorm is het te vinden in de wereld van de ...misdadigers ! Zwendelaars en misdadigersbenden houden zich duidelijk bezig met beperkte oorlogvoering, ontwapening, verrassingsaanval, vergelding ; ze zijn bang hun "gezicht te verliezen" door een einde te maken aan een gewapend konflikt (net zoals de USA in Vietnam) enz. Schelling geeft als oorzaak van die overeenkomst tussen internationale politiek en het gedrag van de gangsters het volgende aan : ZE BESCHIKKEN GEEN VAN BEIDE OVER EEN GEMEENSCHAPPELIJK GEZAG, dat de verhoudingen tussen de verschillende partijen dwingend kan regelen.

Het is misschien niet zo erg geruststellend te moeten vaststellen dat internationale betrekkingen geregeld worden volgens dezelfde wetmatigheid als die van de wereld van de misdadigers, maar het is voor ons een goede zaak dat Schelling dat ontdekt heeft : iemand die voor de vrede strijdt heeft er alle belang bij te weten wat de oorzaken zijn van oorlogen en aanverwante onmenselijke manieren om konflikten op te lossen. Maar de bedoeling van de meeste sociologen die dergelijke studies maken (waaronder, naar ik vermoed, ook Schelling) is : zo efficiënt mogelijk gebruik maken van de wetenschappelijke kennis die men heeft van het chanteren, om zo effectief mogelijk internationale chantage te kunnen plegen. Ik denk dat wij er een andere konkluzie moeten uit halen : vermits het ontbreken van supranationale gezagsorganen de oorzaak ervan is dat de staten wel verplicht zijn op een gangstermanier hun problemen te regelen, wat regelmatig moet uitlopen op oorlog, zoals het verder zal duidelijk worden, moeten allen die niet akkoord zijn met een dergelijke onmenselijke manier van konfliktregeling dringend streven naar het instellen van een werkelijk gezaghebbende internationale organisatie. Strategisch gedrag blijft neolithisch, ook al wordt het op "wetenschappelijke" wijze bedreven.

Iedereen is zich wel bewust van de enorme moeilijkheden

Geen zinnig mens zou het nu nog aanvaarden moesten Brugge en Antwerpen met oorlogsdreiging en eventueel oorlog hun konflikt om de haven van Zeebrugge "oplossen", maar in de middeleeuwen was dit de normale manier van doen. Als we iets dergelijks niet meer kunnen aanvaarden voor ruzies tussen steden, dan zie ik niet in waarom we het wel zouden moeten aanvaarden voor ruzies tussen grotere groepen mensen. De grootste moeilijkheid waarvoor een dergelijk supranationaal orgaan zal staan, zal zeker het probleem zijn van een voor alle partijen aanvaardbare verdeling van de goederen ; maar m.i. is dit de enige radikale weg om een ontwikkeling te vermijden die tamelijk waarschijnlijk leidt ofwel tot een vietnamisering van driekwart van de wereld, (met als eventueel eindpunt een fasciseren van heel de "vrije" wereld, waarvoor de Unie van Zuid Afrika op het ogenblik het prototype aan het uitwerken is), met een grote waarschijnlijkheid dat ergens in dit proces een algemene oorlog uitbreekt, met al de gevolgen vandien.

DE THEORIE VAN HET MARCHANDEREN

De grondslag van succesvol marchanderen is heel paradoxaal : het is niet noodzakelijk degene die over effectief de meeste macht beschikt die het zal halen, maar dikwijls de man of de groep die zich het eerst op een andere manier ZICHZELF toe kan verplichten niet verder meer toe te geven.

Het klassieke voorbeeld hiervan is de generaal uit de oudheid die zijn schepen na de invasie deed verbranden, zodat hij niet meer terug KON : als hij in plaats van te vechten, had willen onderhandelen, had hij daardoor alleen al grotere toegevingen kunnen afdwingen van zijn tegenstander. Het hele probleem echter bestaat erin de tegenpartij duidelijk te maken dat men zich engageert, (wat onze generaal wel heel duidelijk gedaan had), en hiervoor geeft Schelling geen algemene regels, wel voorbeelden.

Deze theorie lijkt mij een van de besté stukken uit het werk van Schelling. We kunnen ze zelfs heel duidelijk toepassen op wat op het ogenblik gebeurt in de Vietnamese vredesbesprekingen in Parijs. De sterkte van de Vietnamese bevrijdingsstrijders ligt precies hierin, dat ze liever sterven dan het feodaal regime van Saigon nog te aanvaarden, terwijl het enige waar de Amerikanen nu nog op denken (in de theorie van Schelling : het enige waartoe zij zich engageren), is het vermijden van prestigeverlies. En het is hun engagement dat het de vertegenwoordigers van Noord-Viëtnam, en vooral van het Bevrijdingsfront onmogelijk maakt een soepeler houding aan te nemen op de vredesbesprekingen te Parijs : zij kunnen niets minder eisen dan het verdwijnen van het feodaal regime van Saigon en het terugtrekken van de Amerikaanse troepen, terwijl zijzelf niets kunnen terugtrekken. Moesten de Amerikanen er een realistische strategie voeren, en afstappen van de fiktie dat er een aggressie uit het Noorden is, zouden zij vermoedelijk hun prestige kunnen redden door het huidige bewind in Saigon te laten vallen, en te streven naar een neutralistisch Zuid-Viëtnam.

De mechanismen waardoor dit marchanderen gebeurt zijn de verschillende vormen van onderhandeling. Shelling schrijft heel wat belangwekkende zaken over de eigenschappen daarvan, en over het belang van de communicatie erin. maar daar kan ik hier niet verder op ingaan. Ik zal mij

BEDREIGING betekent niet noodzakelijk dat men er zich toe verbindt alleen maar aan de tegenstander schade toe te brengen : de meeste strategische bedreigingen sluiten in dat men, bij uitvoering van een bedreiging, ook zichzelf schade toebrengt. Een kidnapper bv. die dreigt zijn gevangene te doden als hij geen losprijs krijgt, berokkent zichzelf heel veel schade wanneer hij zijn dreiging uitvoert als hij geen losprijs krijgt. Of een groter land dat een kleiner land aanvalt schaaft gewoonlijk zichzelf, doordat het daardoor over het algemeen het gevaar van een aanval vanwege een andere grote mogendheid toeneemt.

Het is wel duidelijk dat een dergelijke bedreiging slechts succesvol is als ze NIET moet uitgevoerd worden, en een enorme verliespost kan betekenen voor de dreiger als ze mislukt. Wat de internationale politiek betreft, is het nog niet zo erg als er alleen maar bedreigd werd met het verbreken van kulturele betrekkingen, maar op het ogenblik wordt er bedreigd met niet veel minder dan de uitroeiing van de mensheid. Volgens Schelling kan een bedreiging maar succes hebben als ze geloofwaardig lijkt : als ik mijn vrouw bedreig dat ik ons allebei ga doodschieten als ik niet haar portie biefstuk krijg bij dat van mij, zou ze mij niet geloven, en dus ook haar biefstuk niet afstaan ; maar blijkbaar is de bedreiging met een algemene atoom-, bacteriologische en chemische oorlog nog niet te groot om ongeloofwaardig te worden.

Er bestaat een grote kans dat in elk geval de Amerikaanse haviken bereid zijn tot dat uiterste te gaan als ze zich verslagen voelen, zoals het onder andere blijkt uit het waanzinnige Oplan 10/1, dat vorig jaar per ongeluk in het nieuws gekomen is.

STRATEGIE SPELEN MET HET TOEVAL

Totnogtoe spraken slechts over strategische zetten in de vooronderstelling dat degene die ze doet de situatie zelf in handen heeft, maar dit is in een ingewikkeld verschijnsel als internationale politiek bijna nooit het geval. Meestal speelt er zelfs een groot deel toeval in mee, en daarmee moet de theoretikus van de strategie - en natuurlijk ook de strateeg zelf, in wiens dienst de theoretikus staat - rekening houden.

Er is om te beginnen de mogelijkheid dat de strategie verkeerd uitvalt ; een bedreiging kan mislukken, ze kan vervuld worden zonder dat de bedreiger het feitelijk wilde, enz. Dit op zichzelf zou een normaal mens er al moeten van afschrikken de enorme risikos te nemen die besloten liggen in de huidige internationale strategie maar in plaats daarvan gaat Schelling onderzoeken hoe men door het vergroten van het risico strategische voordelen kan behalen. Dit geldt vooral voor een speciale soort bedreiging, die Schelling "de laatste duidelijke kans aan de ander laten" noemt. We kunnen dit best duidelijk maken door een voorbeeld : als twee autos zich op een smalle weg bevinden, kan één van de twee zodanig gas geven dat hij niet meer op tijd kan stoppen. Op die manier geeft hij aan de andere de laatste kans om een ongeluk te vermijden, en verplicht hem praktisch toe te geven.

Van die aard is o.a. de bedreiging met de **KANS OP EEN TOTALE OORLOG**, die besloten ligt in elk konflikt of in een beperkte oorlog. De mogelijkheid van die totale oorlog moet de "vijand" ervan afschrikken krisissen uit te lokken of te laten aanslepen die kunnen leiden tot een beperkte

tegenstrevers. In een ekstreme vorm houdt een dergelijke strategie in dat men voortdurend op het randje van de oorlog blijft, en liefst in zulk een situatie dat er altijd een kans bestaat dat men de zaken niet meer kan controleren, niet zoals iemand die op de rand van een ravijn loopt, en op elk ogenblik zelf kan beslissen of hij er al dan niet in zal springen, maar wel zoals iemand die op een steile glibberige helling loopt, en die bij een of andere onvoorzichtige stoot naar beneden zou kunnen rollen, ook zonder dat hij het zelf wil. Een speciale vorm hiervan is nog dat men het apparaat dat moet beslissen over een algemene oorlog, niet téveel perfektioneert, zodat de "vijand" ekstra voorzichtig zal worden en zoveel mogelijk krisissen zal vermijden, juist omdat hij niet mee slachtoffer wenst te worden van een dergelijk apparaat, dat zo vlug over zijn toeren raakt dat het op het knopje zou kunnen drukken ook als er geen ernstige aanleiding toe is.

Als wetenschappelijke **BESCHRIJVING** van de feiten lijken de stellingen van Schelling mij korrekt, maar de vraag is alleen maar : hoe gaan wij ze toepassen. Ieder normaal mens zou er waarschijnlijk een argument in zien om dat soort strategie - waarbij het leven van minstens driekwart van de mensheid geriskeerd wordt - zoveel mogelijk te vermijden, juist omdat de kost ervan bij mislukking in geen enkele verhouding meer staat tot wat men ermee kan winnen.

Er zijn al risikos genoeg verbonden aan de toestand zoals ze is, zonder dat men er nog gaat aan toevoegen op grond van strategische overwegingen. Maar militaristen en andere haviken denken gewoonlijk niet verder dan hun onmiddellijk voordeel (zoals alle andere konservatieven) en voor de rest : "après nous le déluge". Dit soort strategie is slechts bruikbaar voor iemand die aan het verliezen is, als laatste middel om de zaken te redden : de winnaar heeft iets dergelijks niet nodig.

Van welke politieke opinie men ook mag zijn : men zal wel moeten toegeven dat de USA op het ogenblik in een zuiver defensieve positie zit in de wereldpolitiek : het kan hoogstens hopen op het behoud van wat het heeft, maakt niet de minste kans iets meer bij te winnen, maar wordt daarentegen bedreigd in een heel groot deel van zijn belangensfeer, ook zonder dat de socialistische staten er ook maar een vinger naar uitsteken. Daarom vrees ik dat zij relatief gemakkelijk zullen gebruik maken van een wel efficiënte, maar onmenselijke strategie van dit soort.

EEN FUNDAMENTELE FOUT VAN SCHELLING EN GEESTESVERWANTEN

Als wetenschappelijke theorie lijkt het werk van Schelling heel interessant, maar er zijn heel wat morele bezwaren gerezen tegen het toepassen ervan als middel om binnen de bestaande ordening zoveel mogelijk sukses te behalen, omdat die ordening zelf immoreel is, en moet vervangen worden door een betere. Maar er bestaat ook een belangrijk bezwaar vanuit de wetenschappelijke hoek tegen die toepassing : de hele theorie is opgebouwd vanuit een vooronderstelling die in de werkelijkheid vermoedelijk nooit gerealiseerd is : Schelling bestudeert het strategische gedrag slechts in zover het zuiver rationeel is, een "conscious, artful, intelligent, sophisticated conflict behaviour" een "bewust, kunstig, intelligent en briljant konflikt gedrag". De politikus waarop de theorie van toepassing zou zijn, zou een uiterst intelligent iemand moeten zijn, die geen en-el ge-

stippelen.

Hierbij is dan ook verondersteld dat ook zijn tegenstander een dergelijk superintellektuele schaker is, die zich slechts bekommert om de wiskundige eigenschappen van het spel, maar zich niet eens kan kwaad maken als hij aan het verliezen is, noch blij zijn als hij wint, vermits hij slechts geïnteresseerd is in het spel zelf.

Schelling is er zich van bewust dat deze vooropstelling de toepasbaarheid van zijn theorie in het gedrang brengt: hij geeft toe dat zij daardoor hoogstens bij benadering de werkelijkheid kan weergeven, of misschien is zij slechts een karikatuur ervan. Als theoreticus heeft zij natuurlijk het volste recht een sterk vereenvoudigd model te maken bij de huidige stand van de menswetenschappen kunnen we zelfs nog niets anders, vooral op het gebied van de makrosociologie, als dit werk over internationale politiek. Maar het komt mij voor dat die wel om de vooropstelling niet alleen maar de toepasbaarheid van de theorie beperkt, maar ze PRINCIEEL praktisch onmogelijk maakt, dit op grond van volgende overwegingen:

Het is wel duidelijk dat geen enkele mens zich gedraagt als een computer, dat zelfs bij de ergste rationalisten nog heel wat gevoelselementen en waarderingen meespelen in hun gedrag. Veronderstel dat het Bevrijdingsfront in Zuid-Viëtnam ergens aan één enkele atoombom zou geraken, en die kon laten ontploffen midden in de Amerikaanse basis van Da Nang, dan is het weinig waarschijnlijk dat de Amerikaanse generale staf zich heel rationeel zou gaan afvragen wat de strategische bedoelingen van het bevrijdingsfront waren, om er met de aangepaste strategische tegenzet op te antwoorden. Ik vermoed dat ze integendeel een aanval van razernij zouden krijgen, en voor de ene bom er minstens honderd zouden uitstrooien over noord en zuid Viëtnam, en "die vuile bastaarden met hun spleetogen" eens en voorgoed uitroeien. Militairen en politiciërs hebben misschien nu en dan wel eens een aanval van rationaliteit, maar zelfs dan nog staat hun rationaliteit in dienst van hun gevoelens en strevingen. Zij zijn niet in de eerste plaats rationele onderzoekers die de zaken bestuderen zoals ze zijn, maar ze zijn eerst gevoelsmensen die bepaalde waarden nastreven, en de rationele ontleding van de feitelijke toestand staat slechts in dienst van het verwezenlijken van hun nagestreefde waardegeleden doeleinden.

Schelling kan ten andere zijn fictie van louter redelijkheid zelfs niet in zijn eigen theorie volhouden. In zijn poging om strategie uit te drukken in speltheoretische begrippen, gaat hij uit van de veronderstelling dat hij al weet welke WAARDE de verschillende spelers hechten aan de verschillende mogelijke uitkomsten van het spel, een waarde die daarbij nog in cijfers kan uitgedrukt worden. Eens die waardenschalen van de spelers vastgesteld zijn, is het relatief gemakkelijk uit te rekenen welke de meest gunstige strategieën zijn voor de verschillende spelers. Maar we hebben het hier niet te doen met kaartspelers, voor wie de waarde van de verschillende kaarten die ze in hun handen hebben louter wiskundig is vastgesteld door de regels van het spel: het gaat om mensen die hun denken er sterk laten beïnvloeden door hun gevoelens en waarden, die nog niet wetenschappelijk kunnen verklaard en voorspeld worden.

Dit lijkt mij een grondige fout in het werk van Schelling: hij denkt dat hij abstraktie maakt van de irrationele elemen-

gaan schatten welke de waarden van de tegenstander zijn, waarbij een behoorlijke kans bestaat dat men zich daarin vergist.

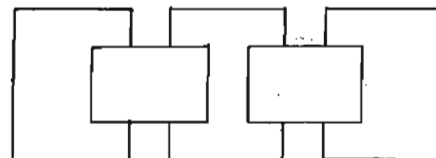
Een voorbeeld van dergelijke vergissing zien we al sinds jaren in Vietnam, waar de Amerikaanse strategen enorm sterk de morele weerstand van de vrijheidsstrijders hebben onderschat. Wij weten nog niet wat de definitieve prijs van die vergissing zal zijn, maar ondertussen is hij vermoedelijk al opgelopen tot een paar miljoen dode Vietnamezen, de totale vernietiging van de steden in het noorden, en de totale sociale desorganisatie van het platteland in het Zuiden; dat is naar mijn oordeel toch al heel erg. In vergelijking daarmee zijn de Amerikanen er nog goedkoop van af gekomen: het heeft hun maar een veertigduizend doden en enkele biljoenen dollars gekost.

BESLUIT

We hebben hoger aangestipt dat "strategisch gedrag" een overblijfsel is uit vroegere tijden: het is een vorm van sociale konfliktregeling die onvermijdelijk was zolang de mensheid niet in staat was een organisatie tot stand te brengen die effectief alle groepen omvatte. Een dergelijke organisatie bestaat nog altijd niet, maar technisch is ze wel mogelijk geworden; en als ze niet mogelijk blijkt, dan staan we er heel slecht voor. Want dan zien we dat de internationale politiek - in elk geval de Amerikaanse - berust op strategische dreigingen met een uitmoording van heel de wereld, waarbij men niet bang is nu en dan eens een risico te nemen, of zelfs het risico gaat gebruiken als strategisch wapen. Het grootste gevaar lijkt mij echter te liggen in een misrekening betreffende de waarderingen van de tegenstander: in Viëtnam hebben de Amerikanen al grondig bewezen dat ze gewoon niet in staat zijn de verlangens van een ander volk te begrijpen, en dat belooft niets goeds voor de toekomst. Zolang het maar gaat om een vete tussen twee maffiabanden is een misrekening van die aard misschien niet zo erg, maar hier wordt het leven van een volk, en desnoods van heel de mensheid, op het spel gezet. De big bosses van de Amerikaanse industrie moeten toch wel een enorm belang hechten aan hun eigen persoonlijke en de eraan verbonden bezittingen, dat ze het uitroeien van een volk en eventueel van de gehele mensheid niet beschouwen als een te grote prijs voor het in stand houden van hun economisch wereldimperium.

Gezien het strategisch gedrag zelf dringend moet worden vervangen door iets beters, kunnen we niet veel meer aanvragen met de mechanismen ervan, zoals ze heel goed ontleed werden door Schelling. Het enige wat we ermee eventueel kunnen doen, is een middel zoeken om dit strategisch gedrag onmogelijk te maken door gebruik te maken van zijn eigen wapens. Op dit punt kan ik nog niets voorstellen. Zeer belangrijk lijkt mij ook een wetenschappelijke studie van de waardering, die veel zou kunnen bijdragen tot het oplossen van de ideologische conflicten tussen de twee partijen - of die de ideologische voorwendsels voor het conflict zouden kunnen ontmaskeren, maar dit is een persoonlijk filozofisch stokpaardje, waar ik niet verder wil op aandringen. En de eigenlijke oplossing ligt, zoals gezegd, in een organisatie van de mensheid die niet meer geregeld wordt door de wetten van de jungle en de maffia, maar die aan iedereen een menswaardig bestaan wil geven. Als dit een

CIJFERS

DE KONINKLIJKE SHELL-GROEP IN 1969.

Ondanks een iets kleinere winstmarge heeft de Koninklijke Shell groep in 1969 in vergelijking met de voornaamste Amerikaanse oliemaatschappijen een belangrijke relatieve verbetering van de resultaten bereikt. De belangrijkste resultaten in dit verband zijn :

	nettoresultaat in US dollars :				Verschil	
	1965	1966	1967	1968	1969	68/69
Kon. Shell	628,4	662,1	731,5	865,1	946,-	9,3 t.h.
Standard (New Jersey)	973,-	1054,-	1555,-	1277,-	1240,-	- 2 t.h.
Texaco	636,7	629,1	754,4	819,6	769,8	- 6,1 t.h.
Gulf	427,2	504,8	568,3	626,3	611,-	- 2,5 t.h.
Standard California	351,9	385,9	409,4	451,8	543,7	0,4 t.h.
Mobil	320,1	356,1	385,4	430,7	456,4	6,- t.h.

In alle bedrijfssectoren was de groei aanzienlijk ; bij ruwe olie was de stijging 13 t.h., de verwerkte hoeveelheden waren dan ook 6 t.h. hoger. De aardgasomzet nam toe met 21,2 t.h..

De chemische belangen van de groep zijn belangrijker dan deze van andere oliemaatschappijen. Onder de chemische ondernemingen neemt zij op de wereldlijst de tiende plaats in.

Ongeveer 13 t.h. van de verkoopopbrengsten komen dan ook uit deze sector voort.

De omzet van de chemische produkten steeg in 1969 11,5 t.h. of 525 miljoen pond. De totale kapitaaluitgaven die 593 pond bedroegen, lagen 40 pond hoger dan in 1968.

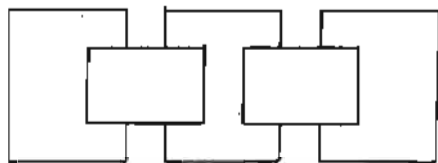
Voor recherche werd 49 miljoen pond uitgegeven, terwijl de opsporingskosten 123 miljoen pond bedroegen. Op het einde van 1969 bezat de groep : 25 mammoettankers ; d.t. meer dan één vierde van het wereldtotaal in deze klasse. Voor 1970 worden vijf nieuwe voorzien.

BELANGRIJKE GEGEVENS OVER KONINKLIJKE SHELL GROEP

Bedrijfscijfers	1969 duizend barrels per dag	1968	verschil
Brutoproduktie van ruwe olie en aardgascondensaten	3.775	3.332	pl. 12,9 t.h.
Ruwe olie ontvangen op grond van bep. leveringscontract.	904	933	- 3,3 t.h.
	<u>4.679</u>	<u>4.265</u>	pl. 9,4 t.h.
Verwerkte hoeveelheid ruwe olie	4.638	4.375	pl. 5,8 t.h.
Verkochte hoeveelheden :			
Ruwe olie en olieprodukten	5.349	4.936	pl. 8,1 t.h.
	miljoen m3 per dag		
Aardgas	119	98	pl. 21,2 t.h.
Financiële gegevens			
Opbrengst van verkopen (na aftr. van omzetbelastingen, enz.)	miljoen pond		
Olie en aardgas	3.424	3.275	pl. 4,5 t.h.
Chemische produkten	525	471	pl. 11,5 t.h.
Nettoresultaat	394	360	pl. 9,3 t.h.
Netto-actief	3.497	3.255	pl. 7,4 t.h.
Kapitaaluitgaven, opsporings- en researchkosten	765	701	pl. 9,3 t.h.
Nettoresultaat in t.h. van het gemidd. netto-actief	11,7 t.h.	11,5 t.h.	

Nettoresultaat (incl. aardgascondensaten) per eenheid

KULTUUR

INTERVIEW MET GER BOONSTRA

Hij vindt mijn vraag waar en wanneer hij academie gelopen heeft volkomen irrelevant. Hij antwoordt er dus niet op.

Waarom schilderen, beeldhouwen ?
Omdat ik het leuk vind.

Engagement ?

Ik voel me wel betrokken bij alles wat er in deze wereld gebeurt. Je kunt dit net zo eng of zo breed zien als je zelf wilt.

Op welke manier realiseer je dergelijke betrokkenheid ?

Ik lees kranten, kijk naar film en toneel. Ik bedien me van alle mogelijke informatiebronnen. Daaruit pik ik die dingen waarvan ik denk dat ze belangrijk zijn.

Hoe pik je er de belangrijke informatie uit ? Kriterium ?

Dit gebeurt gedeeltelijk intuïtief, gedeeltelijk rationeel. Indien dit op een volkomen rationele manier zou gebeuren

verklaring voorhanden is. Een rationele verklaring zou trouwens zijn doel voorbischieten en niet uitdrukken wat je bedoelde. Vorm, kleur kan net datgene weergeven wat je wilt.

Je hebt iets tegen rationaliteit ?

Ik verwijt haar dat rationele oplossingen sedert eeuwen opgeblazen worden. Een rationele oplossing wordt voorgesteld als een volmaakte oplossing. Nochtans wordt het emotionele voortdurend verdrongen alsof het iets onwaardigs en onmenselijk betrof. In al onze gedragingen wordt dit duidelijk. Als je iemand aanraakt dan volgt onmiddellijk een sorry. Mensen aanraken is taboe. Ook in de taal vind je dergelijke onzin : je zegt iets maar je bedoelt eigenlijk iets totaal anders. Onze communicatie is vreselijk slecht. Rationele oplossingen brengen geen bevrijding indien we doorgaan met verstoppertje spelen met onze emoties. Zolang dit gebeurt is er geen uitbouw van een werkelijk evenwichtige persoonlijkheid mogelijk.

Door middel van mijn werk, van de dingen die ik maak zou ik de mensen willen bewegen tot losbreken uit deze rationaliteit. Door middel van mijn bewegingen, lijnen, kleuren zou ik de mensen kritisch en weerbaar willen maken.

Ik geef incidenteel in het dordrechtse schilderijen museum educatieve lessen aan dordtse scholieren. De resultaten van deze lessen zoals ze door de museumdirectie opgezet worden bevredigen mij niet en de leerlingen maar ten dele. Het bleef eigenlijk te veel een praatje bij een plaatje. Maar wat werkelijk belangrijk is komt niet over. Tevens ben ik op uitnodiging werkzaam in het vormingscentrum "crabbehof" te dordrecht, waar ik met groepen van uiteenlopende aard bezig ben met het verschaffen van culturele informatie en prakties creatief werk. Tevens ben ik vanuit mijn eigen plastiese werk gekoppeld aan de reeds aanwezige filosofie tot het "zinttrumprojekt" gekomen. (zinttrum is een afkorting voor Zintuigen Trainings Centrum).

Onze zintuigen zijn verdord en onze verstandelijke vermogens opgepept. We beredeneren alles en onderdrukken onze gevoelens. De mensen moeten meer leren hun zintuigen ten volle te benutten. Dan kijken ze niet meer tegen het plaatje aan maar er doorheen.

Denk je met je werk de massa aan te spreken ?

tracht een soort aangrijpingspunt te vinden maar dit is voor iedere sociale groep verschillend. Trouwens, wat weten we van de massa, wie is die massa ? Nederland en Vlaanderen zijn verschillend. Ik denk dat het voor één individu onmogelijk is om diverse groepen met verschillende structuur optimaal te bereiken. Een oplossing zie ik in teamwork. Maar de deelneming aan een dergelijk team impliceert dat een stuk individuele vrijheid moet prijsgegeven worden.

Vind je 't erg een deel van je persoonlijke vrijheid te moeten prijsgeven ?

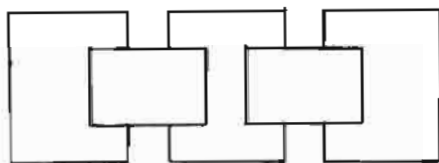
Dit hangt volkomen af van wat moet prijsgegeven worden. De nieuwe aanpak van de kunst in de S.U., die het best uitdrukt wat ik bedoel met het werken in teamverband, ging vlug verloren. Met de nieuwe aanpak van de kunst in de sowjet unie bedoel ik de tijd direkt na de revolutie in '17. Met voormannen als el lissitsky, chagall later kasimir malevitsch. Met het intreden van de stalinistische periode werden ook de kunsten aan banden gelegd en verknijpt en pasklaar gemaakt als propaganda materiaal voor het systeem. Denk in dit verband ook aan de beknutting van de vrije kunsten in nazi-Duitsland (de zgn. "entartete kunst") parallel daarmee ontstaan mensen die hun krities vermogen MOETEN of WILLEN verliezen.

Overal is teamvorming, zij het misschien in klein verband mogelijk.

De duur is beperkt, de actie tijdelijk. Ik zie wel iets in de mogelijkheid van een tijdelijke prijs geven van een deel der persoonlijke vrijheid voor allen. Vergoet niet, dat de adem (revolutionaire) van veel mensen kort is, maar aanwezig en dit is als we de s.u. van de laatste 25 jaar bezien als eksemplaries voorbeeld erg belangrijk. Uiteraard is dit werken aan een maatschappij verbetering een vorm van engagement.

Hoe zie je de kunstenaar ?

De kunstenaar als de man in de ivoren toren, het kunstwerk op een voetstuk, daar geloof ik helemaal niet meer in. Een kunstenaar moet iets meedelen. Hij moet pogen een brug te slaan tussen het rationele en het emotionele. Hij moet pogen betere communicatieketens tussen hemzelf en zijn omgeving op te bouwen. Een kunstenaar moet bewust uit zijn atelier breken, praten met mensen, dingen bekijken. Hij moet proberen de mensen een beetje wakker

ALEXANDER SOLJENITSYNE BEKROOND

Dat de jury van de Nobelprijs voor literatuur niet alleen met kulturele maar ook met politieke objectieven heeft rekenschap gehouden bij de toekenning van de Nobelprijs 1970 aan Alexander Sojenetsyne valt niet te twifelen.

Maar wat ook de intenties waren van de Zweedse Akademie het neemt niet weg dat deze grote Sovjetschrijver een eer tebeurt valt die hem toekomt.

Soljenitsyne verwierf bij ons bekendheid met het verschijnen van zijn boek "Een dag uit het leven van Ivan Desissovitch". Ingegeven door de Stalinistische repressie viel het verhaal, dat vooreerst te Moscou in het tijdschrift "Novy Mir" verscheen, op door zijn durf en zijn talentrijke stijl. Door een dag te vertellen uit het leven van Ivan in een "speciaal kamp" ergens in Siberië maakte de schrijver een situatie bekend die hij aan de lijve had onderzocht. In 1945 werd hij, na als jong licentiaat in de wetenschappen tot kapitein opgeklommen te zijn tijdens de tweede wereldoorlog, door de diensten van Stalin aangehouden en tot acht jaar dwangarbeid veroordeeld.

In eer hersteld in 1957, installeerde Soljenitsyne zich met zijn vrouw te Riazan waar hij les gaf in wiskunde. Zich aangetrokken voelend tot de literatuur wist hij zich op korte tijd op te werken tot een van de groten uit de russische literatuur.

"De enige levende russische klassieker" heeft de bekende dichter Evtouchenko over hem gezegd. Maar zo Soljenitsyne een klassieker is, dan is hij dit niet volgens de traditionele vorm. Hij is een man met durf en vitaliteit die niet aarzelt heilige huisjes omver te werpen.

Het is het leven van de mens van de 20e eeuw, i.b.z. de sovjetburger, die aan de basis ligt van zijn verhalen. Zijn zorg bestaat er in de mens een grotere dimensie te geven.

Zijn romans zijn in dat opzicht nooit geruststellend; noch "Het huis van Matriona", noch "De eerste cirkel",

En het lang konflikt dat Soljenitsyne tegenover de Schrijversunie plaatst gaat in feite over het recht van de schrijver - nochtans eng verbonden met zijn land - een kritisch oordeel naar voor te brengen over de sovjetmaatschappij, deze maatschappij voor te lichten op een wijze die haar moet toelaten in de fouten van het verleden niet te vervallen. Het is niet uitgesloten dat Soljenitsyne, zoals men hem verwijt, teveel de nadruk legt op bepaalde negatieve aspecten. Maar zal het leven zelf hier niet de nodige correcties op aanbrengen? Zijn de kritiek en de autokritiek niet de enige elementen die tot een oprecht dialoog kunnen leiden? De administratieve maatregel door hogergenoemde Unie tegen Soljenitsyne genomen zal, zo deze tijdelijk de ontwikkeling kan vertragen, op deze nieuwe zienswijze geen domper

zetten. Kroutchef, die destijds de harde strijd voor destalinisatie inzette, en het verschijnen van een boek als "Een dag in het leven van Yvan Denissovitch" aanmoedigde was zich hiervan op dat ogenblik zeker ten zeerste bewust.

Uitgesloten uit de schrijversunie of niet, om welke reden ook bekroond door een Zweedse jury, blijft Soljenitsyne wat hij was: de grootste russische schrijver van het ogenblik.

Bij het ter perse gaan vernemen we dat de Nobelprijs voor de Vrede toegekend werd aan de Amerikaanse Prof. N.E. Borlaug, specialist in land en bosbouw. We zullen zeker de waarde van Prof. Borlaug als wetenschapsman niet betwisten, ieder had echter, en met reden, verwacht dat de Nobelprijs voor de Vrede zou toegekomen zijn aan Dom Helder Camara de moedige strijder tegen de Amerikaanse dominantie in Latijns Amerika en voor sociale rechtvaardigheid. Een politieke beslissing?

Alexander SOLJENITSYNE

KOERSWIJZIGING IN BOLIVIE

Na Cuba, Peru en Chili is ook Bolivië in Latijns Amerika een zorgenkind geworden voor de V.S. Zo het juist is dat de recente militaire staatsgreep de 186e is in 140 jaar dan blijkt het niettemin dat deze militaire machtsovername op de steun van de arbeiders en studenten kan rekenen. De nieuwe president, generaal verklaarde te zullen strijden voor de economische onafhankelijkheid en voor de verbetering

PORTRET VAN EEN OORLOGSMISDADIGER : FRIEDRICH FLICK

Een foto op het omslag van "Der Volkswirt", het invloedrijk economisch tijdschrift van West-Duitsland. De lezer wordt gefixeerd door twee half gesloten ogen, diep weggedoken in hun kassen, een vlezig neus, met daaronder twee dunne, gesloten lippen ; een slappe oude-mannenhal boven het witte boord. Het geheel ingesloten in een oud-modische vergulde lijst. Onderschrift : "Friedrich Flick. Het geheim van het succes".

Jazeker, Friedrich Flick kan zijn collega's het geheim van zijn succes verklappen. Zijn portret staat niet alleen op het omslag van "Der Volkswirt". Er hangt ook een enorme foto van de oorlogsmisdadiger Flick in het museum van het kamp Buchenwald, naast een stapel schoenen en sandalen van kinderen die daar in het crematorium verast werden. En in 1963 verscheen ditzelfde portret in verscheidene Westduitse bladen toen de regering hem de hoogste onderscheiding van het land toekende : het Grootkruis "Voor bewezen diensten", met ster en lint...

PATRIOTTISME OF SPECULATIE ?

Weinigen konden in 1906 voorzien dat de gediplomeerde van de Hogere Handelsschool van Keulen, Friedrich Flick, één van de kapiteins zou worden van de Duitse industrie.

... De eerste wereldoorlog was uitgebroken. Voor de oorlog was er niet alleen kanonnenvlees nodig ; de kanonnen eisten ook metaal. Als er in Duitsland tekort is aan metaal, zo reneert Flick, dan kunnen wij best een centje verdienen met de groothandel in oud-ijzer. Op die manier legde de jonge Flick de basis van zijn fortuin.

Het duurde niet lang of hij werd opgemerkt door de industriebonzen van het imperialistische Duitsland. Met hun welwillende steun begint Flick carrière te maken. Hij wordt aangesteld tot directeur-generaal van het grote metaalbedrijf Charlottenhütte en koopt het groot pakket van zijn aandelen. Maar de Krieg komt tot een einde. Na de nederlaag volgt de inflatie. Het geld zakt voortdurend en het volk lijdt honger. De staat wil zijn verplichtingen inzake herstelbetalingen nakomen en zuigt het volk uit. Flick echter houdt het hoofd koel. Hij speculeert : mijnen en metaalbedrijven worden voor een prikje opgekocht. Een deel ervan voegt hij bij zijn eigen concern ; de rest verkoopt hij weer met winst. Hij ontpopt zich als een typisch produkt van zijn tijd, een tijd waarin, volgens de uitdrukking van Lenin, "het leeuwendeel van de winst naar het 'genie' van de financiële machinaties gaat".

Nadat Flick talrijke ondernemingen heeft opgeslokt, maakt hij van zijn firma, in 't begin van de jaren '30 een metaal-concern dat een belangrijke plaats inneemt onder de grote monopolies als de "Vereinigde Stahlwerke" (in de oprichting van deze trust heeft hij trouwens een aandeel gehad), Krupp, Mannesmann, Haniel, Hoesch, Klöckner, enz.

Op dit moment gelukt Flick er in om zijn aandelenpakket in de Gelsenkirchner Bergwerke aan de staat te verkopen voor 99 miljoen mark, terwijl het op de Beurs maar 22 miljoen gekwoteerd staat. Hoe hij dat heeft klaargespeeld ? Aanvankelijk werd het gerucht verspreid dat de Fransen bereid waren 110 miljoen mark te betalen voor de aandelen. De pers slaakte alarmkreten over het gevaar "een authentieke

"COMMISSIONNAIR" VAN GOERING :

"Der Volkswirt" schreef in zijn aan Flick gewijd artikel "Op 50-jarige leeftijd, nl. in 1933, bevond Flick zich op het toppunt van zijn economische macht. Hij werd geëerd door het regime, waar tegenover hijzelf nochtans onverschillig stond... Hij bezat staalfabrieken en koolmijnen. Hij keerde de zijn eigen rekeningen en die van zijn concurrenten. Maar van de politiek kende hij niets..." Is dit wel zo ? Is het wel zonder bijbedoeling, wanneer de biografen van Flick de nadruk leggen op zijn "onverschilligheid" en zijn ontkennin van de politiek ?

In november 1932 stortte Flick 100.000 mark in het "Fonds Himmler". Hij maakte ook deel uit van de beruchte "Kring van de Vrienden van Himmler" en betaalde er aanzienlijk bijdragen. Samen met de andere vertegenwoordigers van het grootkapitaal was Flick een van de promotors van het "Fonds Adolf Hitler". Men vindt zijn handtekening onderaan een brief van de Duitse industriëlen van Hindenburg, waari gevraagd wordt Hitler tot kanselier aan te stellen. Late toen hij de titel had gekregen van "Wehrwirtschaftsführer" (leider van de oorlogsindustrie), ging Flick er prat op de "commissionnaire" te zijn van Goering.

De firma's van het Flick-concern stortten regelmatig grote bedragen voor het financieren van de S.A. - en de S.S.-eenheden. Er bestaat een dokument dat zwart op wit aantoon dat alleen reeds de metaalfabriek van Riesa, die eigendom was van Flick, van februari 1933 tot einde 1934, meer dan 34.000 mark had gegeven aan de plaatselijke S.A. en S.S. organisaties.

Wij zien dus dat deze "leek in de politiek" zijn geld wilde investeren in de Hitler-dictatuur, wel wetend dat daarmee ook zijn eigen dictatuut gevestigd worden zou. Was het nazi-regime toonde zich niet on dankbaar. De honderd duizenden mark door Flick aan zijn versterking geleverd leverden winsten op : onder het nazisme werden het duizenden miljoenen en miljarden van het Flick-concern.

Tot 1939 plukte Flick de vruchten van de "arianisering" van de Duitse economie ; daarna, na het uitbreken van de oorlog, de vruchten van de bezetting van de veroverde landen. Na de oorlog kreeg het Internationaal Gerechtshof van Nuernberg inzage in een persoonlijke brief van Flick, gericht aan Goering op 1 november 1940, waarin hij vroeger rekening te houden met zijn "moreel recht" op prioriteit voor het verkrijgen van een aandeel in de metaalfabrieken van Lotharinger (Goering was inderdaad zeer gul in het toekennen van deze en later ook van gelijkaardige "rechten" op fabrieken in de Sovjet-Unie. De vriendschap met Goering bezorgde Flick aanzienlijke voordelen. Gedurende de oorlog werden meer dan 40.000 vreemde arbeiders, opgeëisten, krijgsgevangenen en politieke gevangenen in de ondernemingen van Flick tewerkgesteld en waren er onderworpen aan een onmenselijk regime. Een van zijn eigen firma's trouwens, de firma A.T.G. van Leipzig, nam deel aan het bouwen van concentratiekampen. Het geluk bleef Flick gunstig gezind. Na de val van het IIIde Rijk werd hij door het Gerechtshof van Nuernberg slechts tot 7 jaar veroordeeld. In 1950 werd hij echter reeds vrijgelaten, dit op verzoek van de regering van Bonn.

De zetel van het commanditaire vennootschap Friedrich Flick, opgericht in 1937, bevindt zich in Düsseldorf, Friedrichstrasse 62/68. Het is een holding : de maatschappij bezit geen fabrieken, geen mijnen, doch enkel pakketten aandelen grote of kleine. Daar bevindt zich het centrum van het enorme Flick-rijk. Dank zij dit systeem van aandelen contro-

Vroeger vormden de metaalfabrieken de kern van het Flick-rijk. Van hen afhankelijk waren een groot aantal kool- en ijzermijnen, staalfabrieken, constructiewerkplaatsen van spoorwagemateriaal, enz. Na de val van het fascisme werden de ondernemingen van Flick, die zich in het oosten van Duitsland bevonden, in beslag genomen en genationaliseerd, in overeenstemming met de akkoorden van Potsdam. Geheel anders ging het met de fabrieken in het westen. Alhoewel Flick veroordeeld was geworden werden zijn fabrieken niet in beslag genomen; hun verkoop deed zijn bezittingen in tegendeel nog toenemen. Nauwelijks uit de gevangenis ontslagen kwam hij terug aan het hoofd van het concern, dat dadelijk een aanzienlijke vlucht kende.

De "struktuurhervormingen" doorgevoerd in de naoorlogse economie van de Bondsrepubliek, openden voor Flick weer nieuwe perspectieven. Hij beperkte zijn belangstelling niet meer tot kolen en staal; hij voelde zich ook aangetrokken tot andere nijverheidssectoren, inzonderheid tot de nieuwe, meer winstgevende ontwikkelingssectoren. In de eerste plaats de auto-industrie en meer bepaald de oude Duitse firma Daimler-Benz. Flick profiteerde van de kritieke financiële toestand waarin deze maatschappij zich bevond. Toen hij nog in de gevangenis zat had hij zijn stromannen opdracht gegeven, de aandelen van Daimler-Benz op te kopen. Deze waren in waarde gedaald ten gevolge van de munt-hervorming van 1948. Op de algemene vergadering van aandeelhouders, in 1955, wierp Kaletsch, kozijn van Flick en algemeen volmachttrager van het concern, zijn troeven op tafel: een aandelenpakket met een waarde van 25 t.h. van het kapitaal van de firma. Daarna liep het aandeel van Flick op tot 40 t.h. en hij maakte van Daimler-Benz de nieuwe kern van zijn bezittingen. Hij zag echter nog verder. In West-Duitsland behoort deze reus, die behoort tot de 4 grootste monopolies van de auto-industrie, een tiental filialen. Daarenboven heeft hij in het buitenland een 30-tal assemblage-fabrieken gebouwd.

Buiten de Daimler-Benz controleert Flick nog 4 monopoliegroepen en in het totaal meer dan 100 nijverheids-ondernemingen. Deze financieekoning is verbonden met de bankmonopolies; hij werkt samen met de Deutsche Bank, waarmee hij nauw verbonden is langs de Daimler-Benz om, met de Dresdner Bank en de Commerzbank.

Door de kapitalen die het controleert bekleedt het Flick-concern de derde plaats in de D.B.R. (achter de erfgenamen van de I.G. Farbenindustrie en het concern Thyssen). Maar zijn eelust kent geen grenzen. In de Westduitse pers verschijnen berichten die getuigen van de drang van Flick naar nieuwe veroveringen. In 1968 heeft zijn concern meegewerkt aan de oprichting van 4 maatschappijen op aandelen en er 5 andere opgeslokt. De samenwerking met het grootste Duitse autobedrijf, het Volkswagenwerk, neemt vastere vorm aan. Hier ontmoet de "commissioonnair" van Goering de directeur-generaal van het Volkswagenwerk Dr. Kurt Lotz, die tijdens de oorlog eveneens medewerker was van nazi nr. 2.

De "mirakuleuze" wederopstanding van het Flick-rijk heeft echter nog een ander kantje: nl. de verschillende procédés waarmee de maatschappijen erin gelukken de werkelijke staat van hun financiën te verdoezelen. De maatschappij Daimler-Benz geeft op 516 miljoen mark winst te hebben gemaakt van 1960 tot 1967, alhoewel de echte winst kan geschat worden op 3,7 miljard mark.

EXPANSIE :

aan de Fransen een groot aandelenpakket van de maatschappij Harpener Bergbau. Daar 40 t.h. van de overeengekomen prijs betaald werd in Frans geld, investeerde hij dit kapitaal onmiddellijk in 2 metaalondernemingen, een Franse en een Belgische. Deze laatste, de Société métallurgique Hainault-Sambre kan, door zijn verbindingen met ARBED en met Cockerill-Ougrée controle uitoefenen op een groep koolmijnen, niet alleen in België, maar ook in Nederland. Daimler-Benz is een internationaal monopolie geworden en heeft bijhuizen en vertegenwoordigingen in vele landen. Zweden is een van de eerste landen geweest waar het zich op geworpen heeft; in dit land werd een akkoord gesloten met Philipsons Automobil voor de montage van camions. Er bestaan 2 bijhuizen in Z.-Amerika (Mercedes-Benz Argentina en Mercedes-Benz do Brasil). Ook in India drong het Flick-kapitaal door (Tata Engineering and locomotive Company), evenals in Zwitserland, Australië en Griekenland. In de USA werd de Daimler-Benz of North-America gesticht, die op haar berut een handelsfirma stichtte in Canada. De laatste tijd worden de banden van Flick met het Amerikaanse kapitaal steeds hechter, dank zij de militaire leveringen. Maar de Flick-kapitalen vloeien vooral naar de ontwikkelingslanden: de winsten zijn er immers veel hoger.

DE VIERDE KOLONNE :

In de Westduitse pers wordt het Flick-concern soms vergeleken met een gebouw dat op 3 pijlers rust: het staal (Buderus en Maxhütte), de auto-industrie (Daimler-Benz), papier en chemische industrie (Feldmühle en Dynamit-Nobel). Er wordt echter gezwegen over de vierde kolonne, alhoewel die veruit de belangrijkste is. Twee oorlogen hebben vriend Flick geleerd dat de militaire bestellingen de voordeligste "business" zijn. Dus doet hij al het mogelijke om de oorlogsindustrie op te drijven. Natuurlijk zal geen enkel monopolie ons aan de neus hangen welke winst de militaire bestellingen hebben opgeleverd, wij zullen ons bijgevolg moeten tevreden stellen met de produktie. Daimler-Benz fabriceert geblindeerde en halftrack voertuigen, dieselmotoren van grote kracht voor oorlogsschepen en motoren voor tanks. De Krauss-Maffei fabriek, eigendom van het Flick-concern, is een van de grootste producenten van geblindeerde voertuigen van Duitsland. Dynamit-Nobel is de grootste producent van springstoffen. Deze lijst kan aangevuld worden met de militaire voertuigen van de firma Maybach-Motorenbau, met de uitrustingsstukken voor tanks van de firma Buderus'sche Eisenwerke, met de munitie van de Gustav Genschow-fabriek met de infanteriewapens van Sauer und Sohn, met de vliegtuigen van de Siebelwerke, enz., enz.

Dit gamma wordt nog breder. In januari van het vorige jaar heeft Krauss-Maffei, samen met de concerns Röchling, A.E.G.-Telefunken en Siemens de firma Matador gesticht voor de constructie van een nieuwe tank voorzien van luchtafweergeschut, gebaseerd op het model van de Leopard-tank. Dynamit-Nobel, met de medewerking van A.E.G. Telefunken en een Amerikaanse firma heeft een maatschappij gesticht voor het bestuderen van nieuwe wapens voor het landleger. Einde 1968 heeft Daimler-Benz 90 t.h. van de aandelen opgekocht van de maatschappij Ernst Heinkel (vliegtuigbouw en raketten). Tenslotte heeft Flick van de regering nog de concessie gekregen voor de uitbating van de grootste uraniumlagen van de Bondsrepubliek. Een onlesbare drang en de meest mo-

EVEN UW AANDACHT VOOR DE PORTUGESE KOLONIEN IN AFRIKA

GUINEE-BISSAU MET KAAPVERDISCHE EILANDEN

Oppervlakte : 36.125 km² (iets meer dan België)
 Bevolking : in 1960 bedroeg de bevolking ong. 500.000 zwarten en 2.000 Europeanen. Vandaag zijn er, met inbegrip van de Portugese militairen, 20.000 Europeanen.
 Hoofdstad : Bissau - 20.000 inwoners.
 Godsdienst : ong. 50 t.h. traditioneel en 50 t.h. geïslamiseerd.
 Landbouw : voornaamste voortbrengselen : Rijst en plantaardige oliën.

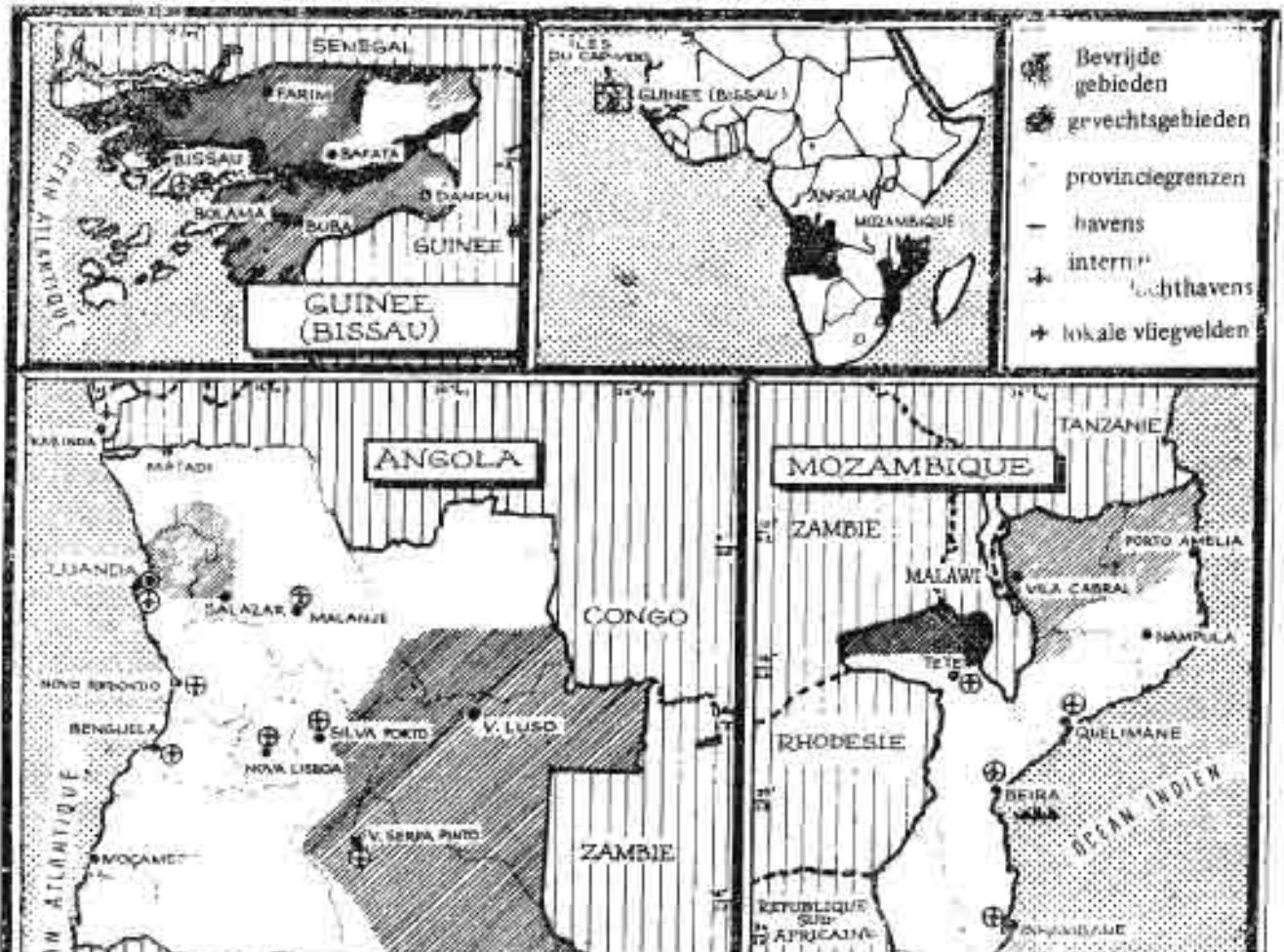
ANGOLA MET KABINDA-ENCLAVE

Oppervlakte : 1.250.000 km². (40x België)
 Bevolking : in 1960 bedroeg de bevolking ongeveer 5.000.000 inwoners (2,5 per km²) waarvan 170.000 Europeanen en 25.000 gemengd ras. Begin 1970 waren er 350.000 Europeanen waarvan 70.000 militairen. 90 t.h. der blanken wonen in de steden.
 Hoofdstad : Luanda - 400.000 inwoners.

Voornaamste steden : Huambo (100.000 inwoners) en Lobito (80.000 inwoners)
 Godsdienst : overwegend traditioneel met een gekerstende minderheid.
 Landbouw en ontginning : tropische landbouw met kuddedokkerijen in het zuiden. Wouden in het noorden en het oosten. De ontginningsindustrie is zeer belangrijk.

MOZAMBIQUE

Oppervlakte : 780.000 km² (26x België)
 Bevolking : in 1960 bedroeg de bevolking ongeveer 7.000.000 inwoners (9 per km²) waarvan 160.000 vreemdelingen : 80.000 Portugezen en 80.000 Indiase en Arabische minderheden. De inlandse bevolking behoort tot het Bantoeras. 30.000 inwoners waren gemengd ras. Vandaag zijn er, met de militairen inbegrepen, 160.000 Portugezen.
 Hoofdstad : Lourenço Marques - 184.000 inwoners.
 Voornaamste steden : Beira (42.000 inwoners) en Inhambane (35.000).
 Godsdienst : overwegend traditioneel met een gekerstende minderheid (ong. 5 t.h.) : de meeste Indiërs belijden de muzuïmaanse godsdienst.
 Landbouw en ontginning : de landbouw-ekonomie is ongeveer dezelfde als in Angola maar omvat bovendien nog suikerriet en voornamelijk katoen. De ontginningsindustrie is ook zeer belangrijk en omvat o.m. het zeer gezochte en zeldzame beril.

Guinee-Bissao vormt een territorium met de Kaapverdische Eilanden. Deze eilanden liggen ver verwijderd in de Atlantische Oceaan ; zij hebben een bevolking van ong. 200.000 inwoners, sterk gemengd, die meestal afstammen van zwarte slaven op weg naar Amerika. Deze bevolking wordt overwegend katholiek beschouwd. De landbouwopbrengst is gering en voorziet in eigen behoeften.

Hoe was de toestand in de Portugese koloniën in 1960 aan de vooravond van de gewapende opstand voor de nationale bevrijding ? Bepaald niet schitterend noch op onderwijsgebied, noch op economisch gebied.

In Angola bv. ontvingen slechts 3 t.h. der Afrikaanse kinderen schoolonderricht. Het beroepsonderwijs telde 500 Afrikaanse kinderen en één normaalschool voor Afrikaanse monitoren, 300 leerlingen.

De Europeanen en gelijkgestelden met 25.000 schoolgaande kinderen stonden op een hoger peil dan Portugal dat 50 t.h. analfabeten telt.

De organisatie van de openbare gezondheid bestond niet, de kindersterfte was een der hoogste van de wereld en de gemiddelde ouderdom bedroeg ongeveer 30 jaar. De inboorlingen konden de Portugese nationaliteit verwerven maar in Angola hadden slechts 40.000 Afrikanen hiervan kunnen genieten.

Met de ekonomie was het in de drie koloniën al niet beter gesteld. Sommige produkten zoals aardnoten in Guinee-Bissao, koffie en sisal in Angola, katoen, thee en suiker in Mozambique werden door de Portugezen opgekocht aan spotprijzen. Ook de USA, Groot-Britannië, Duitsland en

België maakten dankbaar gebruik van deze uitbuiting op grote schaal ; deze landen hebben belangen in monopolies van maatschappijen zoals o.m. DIAMANG waar de Zuidafrikaanse groep DE BEERS de plak zwaait maar óók de bank MORGAN en de gewezen Sté Générale de Belgique goed vertegenwoordigd zijn.

Ook het ijzererts, produkt van de Companhia de Lobito (eigendom van de groep Krupp) en de Companhia de Manganes de Angola (eigendom van de Amerikaanse Bethlehem Steel). Het lijstje dat in het jongste n.r. van Vrede verscheen over de investeringen in de Portugese koloniën en waar België op de ereplaats prijkt, geeft hierover klare cijfers !

Op 4 februari 1961 breekt de strijd los in de Portugese koloniën. Op die dag worden de gevangenen van Loanda door de Afrikaanse bevolking aangevallen. Als vergeldingsmaatregel worden 3.000 personen gedood te Loanda. In januari 1962 ontbrandt de strijd in het zuiden van Guinee-Bissao en in september 1964 in de provinciën Cabo-Delgada, Niassa en Tete van Mozambique. In vergelijking met de meeste Afrikaanse landen die reeds hun politieke onafhankelijkheid hadden bekomen, begon de strijd vrij laat in de Portugese koloniën en slechts nadat de leiders van de onafhankelijkheidsbewegingen hadden begrepen dat de Portugese regering niet zou onderhandelen over de onafhankelijkheid van haar kolonies. In juni 1960 had de vrijheidsbeweging M.P.L.A. nog een memorandum gericht tot de Portugese regering voor een vreedzame oplossing. Het antwoord van Lissabon liet zich niet wachten, een der leiders van de beweging werd samen met 52 militanten aangehouden. Toen de bevolking manifesteerde om hun vriilating

Talrijke vrijheidsorganisaties werden opgericht en in 1967 wordt in een Portugees communiqué bekend gemaakt dat op de vijftien distrikten van Angola negen effectief aan de gewapende strijd deelnemen. In Mozambique leveren verscheidene organisaties waaronder de FRELIMO en de COREMO, een verbitterde strijd tegen het Portugees leger en in 1968 is een vijfde van het territorium bevrijd.

In Guinee-Bissao heeft de P.A.I.G.C. (Parti Africain de l'Indépendance de la Guinée et du Cap Vert) het politiek en het militair bestuur van de guerrilla vast in handen. De Portugezen kunnen alleen nog standhouden in hun vestingen die regelmatig worden aangevallen en soms door het bevrijdingsleger worden veroverd. In Guinee-Bissao hebben de Portugezen reeds praktisch de oorlog verloren.

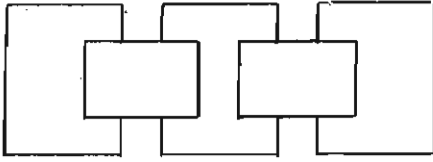
De strijd voor de nationale onafhankelijkheid heeft Portugal genoopt tot vele toegevingen. Het schoolbezoek is reeds merkbaar gestegen en in 1961 werd de gelijkheid in rechten geproklameerd voor de Europeanen en de inboorlingen in de schoot van de Portugese natie.

Daar de politieke rechten der Portugezen zelf niet veel om het lijf hebben is deze hervorming eerder platonisch.

Voor een arm land zoals Portugal betekent de oorlog een zeer zware last ; een leger van 200.000 man wordt bestendig onder de wapens gehouden en dit vergt 40 t.h. van het nationaal budget ! Portugal zou deze zware last niet alleen kunnen dragen maar de NATO steekt een handje (?) toe. Ook Amerika verleent rechtstreeks militaire hulp voor een bedrag van 2,5 miljard B.Fr. Duitse raadgevers leiden de Portugese soldaten op, voor de guerrilla-strijd. Portugese militaire piloten worden opgeleid in de USA. Portugese soldaten zijn uitgerust met wapens afkomstig van de NATO landen waaronder óók Belgische. Maar in tegenwaarde heeft Portugal belangrijke privileges moeten toestaan. Nieuwe vreemde maatschappijen met Duits, Zuidafrikaans, Amerikaans, Engels, Frans en Belgisch kapitaal werden opgericht voor de exploitatie van de rijkdommen in Angola en Mozambique. Stuwdammen worden opgericht met Zuidafrikaanse kapitalen.

Deze economische aanwezigheid gaat natuurlijk gepaard met een militaire. NATO basissen zijn zo wat overall verspreid over de Portugese koloniën ; de toenmalige opperbevelhebber van de NATO strijdkrachten, generaal Lemnitzer, heeft dit in 1963 met de volgende verklaring goed geklemd : "de Portugese soldaten verdedigen in Afrika een territorium, grondstoffen en basissen die niet alleen onmisbaar zijn voor de verdediging van Europa maar ook voor de ganse westerse wereld". Kan het nog cynischer ? In hetgeen voorargaat hebben we een paar maal ons land aangehaald. Belangrijke Belgische maatschappijen nemen deel aan de exploitatie van de Portugese koloniën. In het kader van de NATO brengt ook België zijn bijdrage aan de oorlog die Portugal voert tegen de volkeren van die landen.

Een andere politiek is nochtans mogelijk en voor de zoveelste maal geeft Zweden het goed voorbeeld. Zweden verbiedt Zweedse firmas te investeren in Mozambique. Zweden ontvangt honderden studenten uit de Portugese koloniën, verleent asielerrecht aan de leiders van de vrijheidsbeweging, verleent hun het woord voor radio en televisie. Sinds kort verleent het financiële hulp aan de vrijheidsbewegingen van

LEZERS SCHRIJVEN ...

"VREDE" lezen

"...Tegelijkertijd wens ik ook nog te vermelden dat het mij een bijzonder genoeg is uw blad te lezen in deze sombere najaarsmaanden waarin ik mijn militaire dienstplicht dien te vervullen. Hierbij is "Vrede" een licht in de duisternis en een geneesmiddel bij de heimwee naar een betere en meer rationele wereld..."

Y.V. - Aalst.

NOOIT MEER OORLOG (3)

De vooroorlogse IJzerbedevaarten waren de grondleggers van een standvastig vredesstreven, voor gans België. Zij wilden van geen partijpolitiek weten. Daarom kregen zij de politieke partijen op de hals. Ook omdat zij de politieke partijen gegronde verwijten toestuurd en aan de regering vragen stelden in verband met de neutraliteit en met gemis aan vredesstreven van de regering.

Het schone vredesstreven van de vooroorlogse bedevaarten werd toen verzwegen door de politieke bladen zoals men vandaag doet tegenover ons vredesblad.

Zij verwijten de Sovjet-Unie in plaats van het Amerikaans Imperialisme. Senator W. Calewaert is een van de zeldzame parlementairen die het Amerikaans "Hitlerisme" in zijn hemd durft te zetten daarom betuig ik hem mijn aanmoediging en sympathie.

Zoals voor de oorlog stel ik jammer genoeg vast dat hoe meer een blad

DE DRIE WERELDEN

Als we de huidige wereld eens goed bekijken valt het onmiddellijk op dat er feitelijk drie werelden zijn: de vrije, de niet-vrije en de ontwikkelingswereld.

Over de eerste gaan we hierna verder uitweiden. De tweede, de niet-vrije is samengesteld uit stevige linkse dictaturen die allemaal stevig samengebonden zijn en het zgn. oosters blok vormen. Tussen oost en west ligt nu eenmaal een diepe kloof en wij leven aan de westzijde van die kloof; wat niet democratisch is aan de oostzijde heeft voor ons minder belang dan wat niet democratisch is aan de westzijde, de onze.

De ontwikkelingswereld mag men vergelijken met jonge honden die nog los lopen en maar spelen en maar stoeien zoveel zij willen en zoveel zij kunnen en... zolang het duurt. Oudere sukkels kregen sedert lang een stevige band om de nek.

De vrije wereld waartoe wij behoren interesseert ons natuurlijk het meest; het hemd is immers nader dan de rok en we gaan hem dan eens van dichtbij bekijken.

Wat aanstonds opvalt is het groot aantal landen dat deel uitmaakt van de vrije wereld. De regeringsvormen lopen hier zeer sterk uiteen maar toch zullen we ze zo goed mogelijk rangschikken: aan de ene kant de democratieën, de echte en de minder echte, die zijn er ook, en aan de andere kant de dictaturen, de harde en de minder harde, deze laatste zijn er ook maar niet veel.

In Centraal en Zuid-Amerika noteren we 12 dictaturen tegen 4 demokra-

demokratieën. Democratieën alléér voor blanke minderheden (Rhodesië en Z. Afrika) worden natuurlijk bij de dictaturen gerangschikt.

In Noord-Amerika en Oceanië noteren we verder nog 5 democratieën: de U.S.A., Canada, Mexico, Australië en Nieuw-Zeeland.

In Europa noteren we dan nog 15 democratieën tegen 4 dictaturen.

De totalen voor 92 landen bedragen dus 61 dictaturen tegen 31 democratieën of anders gezegd, in twee landen op drie van die zgn. vrije wereld leeft de bevolking NIET in vrijheid.

Met dit samenraapsel van dictaturen worden wij in een en dezelfde zak gestopt met het mooie etiket "VRIJE WERELD" erop!

Ook in de NATO worden de vrije landen sinds jaar en dag met mooi gezelschap bedacht, ook dáár worden zij zo maar op een lijn gesteld met Spanje, Portugal, Turkije (verkapte dictatuur) en, last but not least, de jongste aanwinst Griekenland. Het wordt meteen overduidelijk dat de vrijheid van de bevolking in de landen van die zgn. vrije wereld geen de minste rol speelt. Sommigen beweren dat de binnenlandse politiek voor ons belang heeft maar waarom dan die vinnige bemoeizucht met de binnenlandse politiek van bv. Tsjechoslovakije?

Het wordt hoog tijd dat de USA promotors van de "free world" en de NATO eens gaan beseffen dat de kwaliteit en niet de kwantiteit de voornaamste rol moet spelen, dat de anti-demokratische gedragingen van een NATO partners door de andere partner: aan de kaak MOETEN gesteld worden, dat in een VRIJE WERELD dictaturen niet thuis horen, noch LINKSE, noch RECHTSE!

Hoe kan de burgerzin van de massa nog opgewekt worden bij het aanschouwen van dit geknoei en dit gesjacher met de vrijheid, van dit smerig beeld van de grote politiek? De regeringen van de vrije landen die samen met dictaturen in het gareel lopen geven een slecht voorbeeld aan hun medeburgers. Zij zijn volledig verantwoordelijk voor de verwarring die steeds meer en meer in de geesten doordringt, ZIJ dragen de schuld voor het teloorgaan van de meest elementaire moraal!

Opscheppers met de vrijheid, in een vrije wereld horen alléén VRIJE vol-

HOE HET STATUUT BEKOMEN VAN GEWETENSBEZWAARDE TEGEN LEGERDIENST EN/OF VRIJSTELLING VAN LEGERDIENST WEGENS VERTREK NAAR EEN ONTWIKKELINGSLAND ?

Op de redactie van "VREDE" komen regelmatig brieven toe van jonge mensen die het verrichten van legerdienst in onze huidige situatie zinloos achten en inlichtingen vragen over mogelijkheden om in plaats van hun legerdienst hun tijd nuttiger te besteden.

Wij geven hierna een bondig overzicht van deze mogelijkheden met aanduiding van de organisaties die zich speciaal bezighouden met een of andere alternatieve dienst

DE BURGERDIENST VOOR DE JEUGD (B.D.J.)

Adressen : Van Elewijckstraat 35, 1050 Brussel
Prinshoeweg 32, 2070 Ekeren.

Deze dienst houdt zich vooral bezig met het verstrekken van inlichtingen over het statuut van gewetensbezwaarde tegen legerdienst :

- nietgewapende legerdienst : één jaar.
- een burgerlijke dienst in sociale, opvoedkundige of kulturele organisaties in België : twee jaar.
- het combineren van het statuut van gewetensbezwaarde met het verrichten van een dienst in een ontwikkelingsland : twee jaar.

De B.D.J. stuurt zelf geen kandidaten naar ontwikkelingslanden doch verschaft inlichtingen en verwijst naar de bevoegde organisaties.

Om het statuut van gewetensbezwaarde te bekomen moet men een aangetekende brief sturen naar de Minister van Binnenlandse Zaken, Wetstraat nr. 6, Brussel.

Het is best de tekst van de wet te gebruiken door te schrijven :

"Hierbij deel ik u mede dat ik op grond van mijn morele (of godsdienstige) overtuiging van oordeel ben dat men de evenmens niet mag doden, zelfs niet ter verdediging van het land of de gemeenschap.

Ik verklaar dat ik daarom gewetensbezwaren heb tegen elke militaire dienst (of : tegen de gewapende militaire dienst) en verzoek u om ingelijfd te worden bij een dienst van openbaar nut (of : en verzoek u om ingelijfd te worden bij een nietgewapende militaire eenheid)"

Ook diegene die van plan is naar een ontwikkelingsland te vertrekken én tevens het statuut wil bekomen van gewetensbezwaarde kan een gelijkaardige brief schrijven doch hij zal daarnaast nog andere formaliteiten moeten vervullen (zie verder).

Het statuut van gewetensbezwaarde kan aangevraagd worden vanaf de eerste januari van het jaar waarin de dienstplichtige 18 jaar wordt. Hij moet zijn aangetekende brief in ieder geval schrijven voor zijn oproeping naar het klein kasteeltje en diegenen die een burgerlijke

hebben gekozen). Men kan het statuut van gewetensbezwaarde ook nog aanvragen na zijn legerdienst zolang men nog niet voldaan heeft aan een eerste wederopvoering. De kandidaat-gewetensbezwaarde zal nog persoonlijk moeten verschijnen voor een "Raad voor Gewetensbezwaren". Hieraan zijn geen kosten verbonden en oprechte gewetensbezwaarden worden aanvaard zonder moeilijkheden.

DE TECHNISCHE BIJSTAND EN HET VOLUNTARIAAT OVERZEE.

Zoals hierboven reeds aangestipt bestaat er de mogelijkheid om in de plaats van zijn legerdienst gedurende twee jaar te gaan werken in een ontwikkelingsland. Dit kan gebeuren in het kader van de "technische Bijstand" (wet van 21 juni 1961), hetzij in het kader van het "Voluntariaat" (wet van 22 januari 1964).

DE TECHNISCHE BIJSTAND.

De kandidaat ontwikkelingshulp - die de door de wet vereiste diploma's bezit - kan :

- ofwel zich ten dienste stellen van de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking. Voor alle inlichtingen : Dienst voor Ontwikkelingssamenwerking : Marsveldplein 5, 1050, Brussel.

- ofwel zelf een betrekking zoeken in de private of de publieke sektor van het ontwikkelingsland.

HET VOLUNTARIAAT OVERZEE.

De kandidaat ontwikkelingshulp die goede bekwaamheden bezit die een ontwikkelingsland van nut kunnen zijn (diploma is hier van minder belang) kan trachten een kontrakt te bekomen met een erkende vrijwilligersorganisatie.

Hiervoor moet hij zich wenden tot :

Belgisch comité voor het Voluntariaat
Middaglijnlaan, 13, 1030, Brussel.
Tel. 02/18.31.67.

Om als ontwikkelingshulp vrijgesteld te worden van militaire dienst moet men een aangetekende brief schrijven naar de Minister van Binnenlandse Zaken (Dienst voor Militie, Leuvense weg 1-3, Brussel). Ten laatste moet dit gebeuren enige dagen voor men zijn actieve militaire dienst moet aanvatten. Men moet de volgende dokumenten meesturen :

- uw diploma
- uw kontrakt met een vrijwilligersorganisatie of privé-maatschappij.
- of openbare dienst, eventueel een voorlopig bewijs afgeleverd door de dienst voor Ontwikkelingssamenwerking.
- een certificaat van militie afgeleverd door het gemeentebestuur.

Wanneer u al deze formaliteiten hebt vervuld, kunt u vrijstelling van legerdienst bekomen in vrede-tijd. U geniet echter geen vrijstelling in oorlogstijd of gelijkgestelde periode (bv. bij algemene staking...).

Om definitief van de rekruteringslijst te worden geschrapt, zult gij bovendien het statuut moeten aanvragen van ge-

Voor uw eindejaarsgeschenken

EXCLUSIEF VOOR GENT

Handgeweven Kilims en Gobelins, alsook kunst- en folkloreartikelen uit Polen.

KUCNEROWICZ

St. Jansvest 9 (bij Kortedagsteeg) Gent.

BIJ

BOEKEN- ARSENAAL

Lamstraat 14
9000 GENT

Tegen zeer lage en uitzonderlijke prijs
**OPKOMST EN ONDERGANG VAN
HET DERDE RIJK**

Geschiedenis van het Nationaal-socialistisch Duitsland.

door William L. Shirer : Gebonden in
2 delen slechts 290 Fr.

**Een DOKUMENTBOEK DIE IEDER
VAN ONS MOET BEZITZEN.**

SCALDIA VOLGA

steht voor :

de nieuwe SCALDIA - MOSKVITCH 412

verdelers : Garage Gentil Schouteet
Torhoutsteenweg 8
Leffinge - Oostende - tel. 059/75445

Actie "Opvoeden tot vrede" 1970

We vestigen de aandacht van onze leer-
aars, jeugdleiders en jongeren op de
oproep die in het vorig nummer van
ons blad verscheen, betreffende de
jeugdwedstrijd voor het best geslaagde
schilderij, ets tekening, affiche of foto
die de Vrede, Honger of Ontwapening
voorstellen.

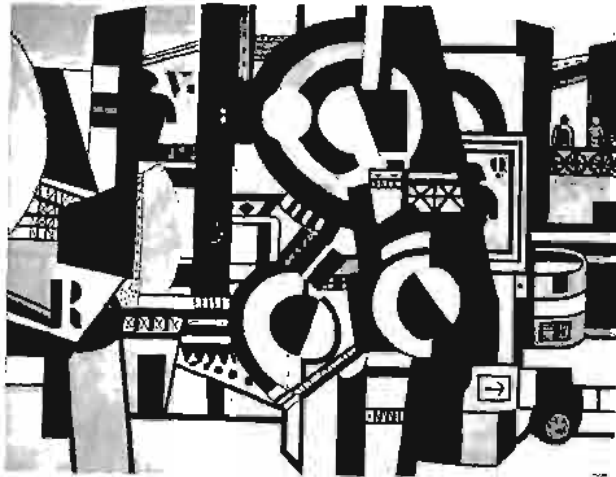
Deze wedstrijd wordt ingedeeld in drie
kategorieën : van 12 tot 16 jaar, van
16 tot 20 jaar en van 20 tot 25 jaar.

WIE KAN ONS HELPEN ?

Wie van onze lezers beschikt over een weinig vrije tijd om
ons bij te staan voor het vertalen van teksten ?
Wie van onze vrienden uit het Gentse kan ons, tussenin,
eens een uurtje komen helpen op het secretariaat ?
Dank bij voorbaat !

Hebt U reeds de B.U.V.V. kaart 70-71. ?

We nodigen de lezers van "Vrede" uit eveneens de BUVV

Schijven in de stad (1920)

Compositie met vogels op gele achtergrond
(het laatste werk van F. Leger)

Studie voor de drie muzikanten (1930)

Een uitstap in de natuur (1953)

ONZE WENSKAARTEN VOOR 1971

Na in vorige jaren de medewerking verkregen te hebben van bekende kunstenaars als P. Picasso, F. Masereel, R. Somville, R. Servais voor de uitgave van onze wenskaarten ontvingen we voor onze "kaart" 1971 de zeer vriendelijke hulp van het Museum "Fernand Leger" te Biot en van de echtgenote van deze overleden wereldberoemde franse kunstschilder.

We kunnen aan onze lezers dus zeer prachtige en originele

Een wenskaart van een groter formaat kost 12 fr en een dubbele kaart waarvan wij een beperkt aantal in voorraad hebben, 15 fr.

Wenskaarten "Frans Masereel" zijn eveneens steeds te bekomen aan 8 voor 50 fr. (met omslag) en onze mooie Amerikaanse wenskaart (met als opschrift "de oorlog is niet goed voor kinderen en andere levende wezens) aan 6 voor 50 fr (met omslag).